

Установа адукацыі
«Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П.М. Машэрава»

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

ВДУ імя П.М. Машэрава

_____ В.І. Туркоўскі

Рэгістрацыйны № УД-_____/ вуч.

Гісторыя беларускай літаратуры XX – пачатку XXI ст.

**Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці**

1- 21 05 01 – 01 Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)

2018 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове тыпавой вучэбнай праграмы “Гісторыя беларускай літаратуры XX-пачатку XXI ст.”, зацверджанай 30.04.2012, рэгістрацыйны нумар ТД-Д.206/тып.; вучэбнага плана па спецыяльнасці _____ (назва тыпавой вучэбнай праграмы (вучэбнай праграмы (гл. раздзелы 5-7 Парадку), дата зацвярджэння, рэгістрацыйны нумар)

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Т.У. Аляксеева, старшы выкладчык, **В.Ф. Падстаўленка**, кандыдат філалагічных навук, дацэнт, **В.І. Русілка**, кандыдат філалагічных навук, дацэнт, **І.В. Саматой**, старшы выкладчык

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай _____ літаратуры
(назва кафедры - распрацоўшчыка вучэбнай праграмы)
(пратакол № ____ ад 21.05. 2018 г.);

Навукова-метадычным саветам ВДУ імя П.М. Машэрава
(пратакол № ____ ад _____)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

1.1. Мэта выкладання дысцыпліны – даць студэнтам цэласнае ўяўленне пра гісторыка-храналагічнае развіццё беларускай літаратуры ў дадзены перыяд; зарыентаваць на канцэптуальнае навуковае разуменне гісторыі беларускай літаратуры, яе ідэйна-эстэтычнага руху, нацыянальнай спецыфікі, мастацкіх формаў адлюстравання і светапазнання, жанрава-стылёвых тэндэнцый развіцця; раскрыць разнастайнасць і асаблівасці гісторыка-літаратурнага працэсу ў XX — пачатку XXI ст.

1.2. Задачы вывучэння дысцыпліны:

- раскрыць значэнне беларускай літаратуры ў фарміраванні нацыянальнай самасвядомасці беларусаў;
- паказаць веліч і значэнне беларускай класікі;
- вызначыць узаемадзеянне традыцый і наватарства ў развіцці беларускай літаратуры XX - пачатку XXI ст.;
- даць характарыстыку найбольш важным напрамкам, плыням, індывідуальным стылям, пэўным фактам у беларускай літаратуры XX - пачатку XXI ст.

Дысцыпліна адносіцца да кампаненту “**Дзяржаўны кампанент**”

1.3. Патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны (з уключэннем патрабаванняў адукацыйнага стандарту):

Змест вучэбнай праграмы і засваенне дадзенай вучэбнай дысцыпліны накіравана на забеспячэнне наступных **кампетэнцый:**

акадэмічнай:

- АК-1. Умець выкарыстоўваць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.
- АК-2. Валодаць сістэмным і параўнальным аналізам.
- АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.
- АК-4. Умець працаваць самастойна.
- АК-6. Валодаць міждысцыплінарным падыходам пры рашэнні праблем.
- АК-8. Мець навыкі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

сацыяльна-асобасны кампетэнцый:

- САК-1. Валодаць якасцямі грамадзянскасці.
- САК-5. Быць здольным да крытыкі і самакрытыкі.

прафесійных кампетэнцый:

Навукова-педагагічная і вучэбна-метадычная дзейнасць

- ПК-2. Выкарыстоўваць розныя тэхналогіі навучання мове і літаратуры.

Навукова-даследчая дзейнасць

- ПК-8. Прадстаўляць вынікі навуковай працы ў адпаведнасці з адпаведнымі патрабаваннямі.

Праектная дзейнасць

- ПК-12. Праводзіць аналіз праектнай дзейнасці ў гуманітарнай сферы, распрацоўваць прапановы па павышэнні эфектыўнасці запланаваных даследаў.

Арганізацыйна-кіруючая дзейнасць

- ПК-13. Арганізоўваць працу малых калектываў выканаўцаў для дасягнення пастаўленых мэт.

Інавацыйная дзейнасць

- ПК-23. Праводзіць даследы, заснаваныя на інавацыйных тэхналогіях і метадыках.

Інфармацыйна-камунікацыйныя кампетэнцыі:

- Валодаць метадалогіяй пошуку новага (інфармацыі, ідэй і г.д.), метадыкай аналізу і адаптацыі ведаў да сваіх прафесійных патрабаванняў.
- Умець пераўтвараць інфармацыю ў спецыяльныя веды.
- Фарміраваць інфармацыйную культуру навучэнцаў.

Праектныя кампетэнцыі:

- Асэнсавана і самастойна планаваць прафесійную дзейнасць.
- Асэнсавана будаваць прафесійную кар’еру.
- Знаходзіць аптымальныя рашэнні інавацыйнага характару.
- Быць здольным увасабіць свае задумы ў інавацыйны праект і рэалізаваць яго.
- Сістэмна ўдасканальваць адукацыйны працэс.
- Фарміраваць у навучэнцаў здольнасць да пабудовы ўласнай адукацыйнай траекторыі.

Студэнт павінен:

ведаць:

1. літаратурны працэс у сувязі з гісторыяй грамадства;
2. спасціжэнне гісторыі літаратуры, яе ідэйна-эстэтычнага развіцця;
3. творчасць буйных беларускіх пісьменнікаў;
4. нацыянальную спецыфіку беларускай літаратуры;

умець:

1. характарызаваць XX - пачатак XXI ст. як асаблівы перыяд у
2. літаратуры;
3. характарызаваць літаратурны напрамак, плынь, жанр;
4. аналізаваць творчасць пісьменніка, заканамернасці літаратурнага развіцця.

валодаць:

1. адпаведным паняццёвым і тэрміналагічным апаратам;
2. навыкамі розных спосабаў аналізу літаратурнага твора.

1.4. Метады навучання

У працэсе выкладання дысцыпліны выкарыстоўваюцца наступныя метады навучання:

1. Вуснае выкладанне матэрыялу выкладчыкам і актыўная пазнаваўчая дзейнасць студэнтаў (лекцыя, аповед, тлумачэнне, ілюстрацыя, дэманстрацыя, гутарка). Замацаванне вывучаемага матэрыялу.

2. Самастойная праца студэнтаў па асэнсаванні і замацаванні вывучаемых тэм (знаёмства з арыгінальнымі мастацкімі тэкстамі, навуковымі крыніцамі, энцыклапедыямі, слоўнікамі; падрыхтоўка рэфератаў і дакладаў, вядзенне літаратурных дзённікаў).

3. Удасканальванне ўменняў і навыкаў вядзення канспекта лекцый, літаратурнага дзённіка, самастойнага асэнсавання мастацкага твора ў кантэксце часу.

1.5. Пералік дысцыплін з указаннем раздзелаў (тэм), засваенне якіх студэнтамі неабходна для вывучэння дысцыпліны

№ п/н	Назва дысцыпліны	Раздзел, тэма
1	2	3
1	Гісторыя беларускай літаратуры	Усе тэмы
2	Уводзіны ў літаратуразнаўства	Усе тэмы

1.6. Агульная колькасць гадзін і колькасць аўдыторных гадзін.

Размеркаванне аўдыторнага часу па відах заняткаў, курсах, семестрах.

Форма атрымання вышэйшай адукацыі.

Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне.

Усяго гадзін па дысцыпліне		Курс	Семестр	Усяго аўдыторных гадзін 358			Форма бягучай атэстацыі па вучэбнай дысцыпліне	Форма атрымання вышэйшай адукацыі
				Лекцыі	Прак-тычныя	КСР		
750	210	2	4	58	44	4	экзамен	дзённая
	224	3	5	54	50	6	экзамен	дзённая
	178	3	6	44	36	4	экзамен	дзённая
	138	4	7	32	22	4	экзамен	дзённая

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Лекцыйныя заняткі: назва тэм і іх змест

№ п/п	Лекцыйныя заняткі	Змест
1	2	3
4 семестр		
1.	Уводзіны	XX стагоддзе як гістарычная эпоха. Гістарычны дэтэрмінізм у развіцці літаратуры XX-XXI стст. Асноўныя сацыяльна-палітычныя і эканамічныя працэсы XX ст.: развіццё тэхнаферы; гістарычная "праверка" ідэі сацыялізму ў СССР; глабалізацыя; сусветны тэрарызм; інфармацыйная вайна. XX стагоддзе як культурная эпоха. Агульны рух і асноўныя тэндэнцыі мастацкай літаратуры XX стагоддзя. Рух рэалізму і авангардызму. Час і творчая асоба. Савецкая гісторыя: знакавыя падзеі, вынікі і ўрокі. Гуманістычныя традыцыі савецкай культуры. Мастацкая літаратура ў сучасным свеце. Літаратура ў сістэме адукацыі. Анталагічныя асновы беларускай літаратуры. Перыядызацыя беларускай літаратуры XX-XXI стст. Нацыянальныя асаблівасці беларускай літаратуры. Жанрава-стыльвае багацце беларускай літаратуры XX-XXI стст., міжродавыя формы і дыфузія жанраў. Літаратура і літаратурная тэорыя ў XX-XXI стст. Знакамітыя беларускія літаратуразнаўцы і крытыкі. Інтэлектуальны хаос эпохі постмадэрнізму, адыход ад рацыянальнасці мыслення. Герой беларускай літаратуры ў кантэксце сусветнай традыцыі. Феномен творчай асобы. Праблема таленту. Нарастанне інтэнсіўнасці ўзаемадзеяння нацыянальных культур
2.	Беларуская літаратура перыяду нацыянальнага адраджэння (1900-1930)	Беларуская літаратура і нацыянальна-вызваленчы рух на мяжы стагоддзяў – XIX і XX: нацыянальныя традыцыі і мастацкае наватарства. Дынамічны малюнак лёсавызначальных момантаў развіцця беларускай літаратуры Новай і Навейшай гісторыі – ад ідэі мясцовага, рэгіянальнага патрыятызму да ідэі нацыянальнага духоўна-культурнага адраджэння. Літаратурацэнтрызм беларускага вызваленчага руху і роля творчай інтэлігенцыі ў абуджэнні нацыянальнай і чалавечай годнасці беларусаў. Багацце творчых індывідуальнасцей, шматстайнасць ідэйнага і эстэтычнага пошуку. Асноўныя філасофска-мастацкія ідэі, архетыпы і вобразы, міфалагемы і лейтматывы беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя. Жанрава-стыльвы абсяг мастацкай літаратуры. а) Літаратура пачатку XX стагоддзя. Масавая папулярнасць ідэі сацыялізму, сацыял-дэмакратычных партый (эсэры, Польская партыя сацыялістаў, Бунд, РСДРП, Беларуская сацыялістычная грамада) і грамадскіх рухаў. Рэвалюцыя 1905 г. і яе ўплыў на літаратуру. Асветніцка-выдавецкая і грамадска-палітычная дзейнасць дзеячаў нацыянальнага Адраджэння. Значэнне штотыднёвіка "Наша доля" (1906). Роля газеты "Наша ніва" (1906–1915) у абуджэнні нацыянальнай самасвядомасці народа, у абгрунтаванні адраджэнскай ідэалогіі,

		у збіранні маладых літаратурных талентаў, у стварэнні кола нацыянальнай інтэлігенцыі. б) Літаратура 20-х гадоў. Уплыў Першай сусветнай вайны, Лютаўскай і Кастрычніцкай рэвалюцый 1917 года на сацыяльна-палітычную і культурную сітуацыю ў Беларусі. Складанасць і супярэчлівасць гісторыка-палітычнай сітуацыі і цяжкасці драматычнага станаўлення нацыянальнай культуры і літаратуры. Жыццё, лёс і творчасць беларускіх пісьменнікаў у гэты перыяд. Літаратурныя арганізацыі. Беларускамоўная прэса. Паэзія 20-х гадоў. Проза 20-х гадоў. Драматургія 20-х гадоў. Літаратура для дзяцей.
3.	Янка Купала	Янка Купала (Іван Дамінікавіч Луцэвіч) – народны паэт Беларусі (1925), класік беларускай літаратуры. Біяграфія. Радавод Купалы. Вершы на польскай мове. Творы Ф. Багушэвіча і В. Дуніна-Марцінкевіча ў станаўленні Я. Купалы як беларускага паэта. Раннія вершы 1904–1907 гг. Ідэі, вобразы і асаблівасці лірыкі Я. Купалы пачатку XX ст. Мастацкая эвалюцыя ў зборніках "Жалейка" (1908), "Тусляр" (1910), "Шляхам жыцця" (1913. Архетыпы і вобразы-сімвалы. Санаты, сімфоніі, трэны (плачы), гімны ў купалаўскай творчасці. Я. Купала як прарок нацыянальнага Адраджэння. Інтымная лірыка Я. Купалы. Рамантычнае, сімвалічнае і рэалістычнае ў паэзіі Я. Купалы. Традыцыі фальклору. Раннія паэмы Я. Купалы: "Зімою", "Нікому", "Калека", "Адплата кахання", "У Піліпаўку", "За што?" (1906–1908). Ідэі. Жыццёвыя вытокі. Рамантычныя паэмы 1910–1913 гг. Духоўная веліч героя, услаўленне непадкупнасці, свабоды мастака, чалавечай годнасці, фальклорны каларыт і непаўторнасць выяўленчых сродкаў у паэмах "Курган" (1910) і "Бандароўна" (1913). Роздум над сутнасцю беларускага нацыянальнага быцця, адметнасць асэнсавання і мастацкага ўвасаблення ніцшэанскай ідэі пра звышчалавека, трагедыя выключнай асобы, яе канфлікт з грамадствам і духоўнае падзенне, дэманічнае і гераічнае ў персанажах паэмы "Магіла льва" (1913). Услаўленне кахання, жанчыны і працы, гармонія і прыгажосць жыцця ў паэме-ідыліі "Яна і я" (1913), яе мастацкія асаблівасці. Гістарызм паэм "Курган", "На Куццю" (1911), "Гарыслава" (1912), "На Дзяды" (1912), "Бандароўна", "Магіла льва". Рамантычная ідэалізацыя мінуўшчыны ў іх і пошукі адказаў на балючыя пытанні сучаснасці. Драматычныя паэмы. Праблематыка "Адвечнай песні" (1908). Мастацкія асаблівасці драматычнай паэмы "Сон на кургане" (1910). Літаратурныя традыцыі і эстэтычныя вытокі драматургіі Я. Купалы. Камедыя "Паўлінка" (1912). Прататыпы дзейных асоб. Праблематыка і вобразы. Сатырычны аспект. Камедыйнае і драматычнае ў п'есе. Драма "Раскіданае гняздо" (1913). Аўтабіяграфічная аснова, сацыяльна-філасофскі і сімвалічны характар. Трагікамедыя "Тутэйшыя" (1922). Праблематыка і жанравая адметнасць. "Тутэйшасць" як вынік трагічнага гістарычнага лёсу Беларусі. Вершы 20-х гг.: радасць і трывога. Паэма "Безназоўнае" (1924).

		Сімволіка і паэтыка паэмы. Увасабленне вобраза Беларусі ў творы. Даніна часу ў творах паэта 30-х гг. Паэма-рэпартаж "Над ракой Арэсай" (1933). "Ляўкоўскі цыкл". Святочна-каляндарныя, рамантычна-ідэалізаваныя вершы. Грамадзянскае, асабістае ў гэтых творах, іх народная песеннасць. Я. Купала як пясняр інтэрнацыянальных пачуццяў, дружбы народаў і як аўтар вершаў для дзяцей. Мастацкі пераклад. Нізка вершаў "На заходнебеларускія матывы". Паэма "Тарасова доля" (1939). Творчасць Я.Купалы перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Вершы ("Беларускім партызанам", "Зноў будзем шчасце мець і волю...") і публіцыстыка ("Кліч да беларускага народа"). Уплыў Я. Купалы на беларускую літаратуру. Яго месца ў сусветным літаратурным кантэксце. Шматграннасць і маштабнасць таленту Я. Купалы, яго наватарства як выдатнага майстра слова. Народнасць яго твораў. Стыль паэта. Бібліяграфія асноўных выданняў Я. Купалы на беларускай мове. Пераклады яго твораў на іншыя мовы. Набыткі і дасягненні купалазнаўства. Я. Купала ў мастацтве і духоўным жыцці беларускага народа.
4.	Якуб Колас	Веліч постаці Якуба Коласа (Канстанціна Міхайлавіча Міцкевіча), народнага паэта Беларусі (1926), класіка нацыянальнай літаратуры. Біяграфія пісьменніка на фоне эпохі. Роля Я. Коласа ў грамадска-культурным і навукова-педагагічным жыцці. Ранняя творчасць: грамадска-публіцыстычныя вершы, сатырычныя вершы. Сістэма пейзажных вобразаў у паэзіі Я. Коласа як адлюстраванне нацыянальнага свету. Проза. "Наша сяло, людзі і што робіцца ў сяле" (канец 90-х гг. XIX ст.) і пражыццёвыя творы з "Другога чытання для дзяцей беларусаў" (1909) у творчай спадчыне пісьменніка. Эвалюцыя Я. Коласа ад фальклорных, этнаграфічна-побытавых замалёвак, маралізатарска-дыдактычнай імпрэсіі, верша у прозе да апавяданняў сацыяльна-бытавых, сацыяльна-аналітычных, да псіхалагічна заглыбленай, прытчавай і філасофскай прозы з яе шматграннасцю і класічнай завершанасцю ("Слабода", "Думкі у дарозе", "Васіль Чурыла", "Бунт", "Нёманаў дар", "Малады дубок"). Мастацкая змястоўнасць сатырычна-гумарыстычных апавяданняў ("Соцкі падвёў", "Пісаравы імяніны", "Недаступны"). Філасофская праблематыка і алегарычнасць "Казак жыцця" (1906—1956). Паэма "Новая зямля" (1911—1923). Аўтабіяграфічнасць твора. Гісторыя яго напісання. Жанравыя асаблівасці і праблематыка. Ідэйны змест паэмы. Сувязь твора з мастацкім вопытам чалавецтва (Біблія, "Праца і дні" Гесіёда, "Песня пра зубра" М. Гусоўскага, "Чатыры пары года" К. Данелайціса, "Яўгеній Анегін" А. Пушкіна, "Пан Тадэвуш" А. Міцкевіча, творчасць К. Гамсуна, Р. Тагора, карэла-фінскі народны эпас "Калевала"). Наватарства "Новай зямлі" і яе значэнне ў беларускай літаратуры, у развіцці жанраў шматпланавай эпічнай паэмы і рамана. Паэма "Сымон-музыка" (1911—1925). Творчая гісторыя першай, другой і трэцяй рэдакцый твора. Філасафічнасць і выяўленчыя сродкі. Жанр, ідэя, праблематыка. Гістарычны аспект у паэме. Народныя вытокі яе філасафічнасці. Аўтабіяграфічнасць у творы. Асэнсаванне ў паэме праблемы мастака і народа. Яе ўнікальнасць у еўрапейскім мастацтве як рамантычна-

		сімвалічнага лірычна-эпічнага твора. Шматграннасць і сэнсавая напоўненасць вобраза Сымона. Яго адметнасць у кантэксце вобразаў мастакоў айчыннай і сусветнай літаратуры (Арфей у антычнай, героі твораў "Янка-музыка" Г. Сянкевіча, "Сляпы музыка" У. Караленкі, "Музыка" М. Багдановіча, "Курган" і "Раскіданае гняздо" Я. Купалы, "Казка пра Музыку" М. Танка і інш.). Зборнік вершаў "Водгулле" (1922). Роздум над лёсам Беларусі ў вершах 1917—1921 гг. Адлюстраванне Я. Коласам у апавяданнях 20-х гадоў падзей рэвалюцыі, грамадзянскай вайны і савецкай рэчаіснасці ("Сяргей Карага", "Крывавы вір", "У двары пана Тарбейскага", "Адукацыя", "Хатка над балотцам"). Трылогія "На ростанях" (1921–1954). Творчая гісторыя, кампазіцыя, жанравыя асаблівасці. Аўтабіяграфічнасць і прататыпы герояў. Праблематыка твора. Андрэй Лабановіч як прадстаўнік перадавой часткі беларускай дэмакратычнай інтэлігенцыі, як асветнік і шукальнік сэнсу жыцця. Пейзажныя апісанні. Лірычнае, публіцыстычнае і філасофскае ў трылогіі. Народнасць трылогіі, яе значэнне для станаўлення і развіцця беларускай прозы. "Юнацкая" аповесць "На прасторах жыцця" (1925–1926): героі, стыль аповесці. Яе паэтычнасць і лірызм. Сюжэт і мова твора. Матывы лірыкі Я. Коласа 30-х гадоў. Аповесць "Адшчапенец" (1930–1931). Аповесць "Дрыгва" (1933). Гісторыя напісання і фактычная аснова твора. Змест і праблематыка. Вобразы дзеда Талаша і яго баявых папличнікаў. Алегарычны сэнс некаторых малюнкаў. Сюжэт і кампазіцыя. Драматургія Я. Коласа. П'есы "Вайна вайне" (1926–1938), "У Пушчах Палесся" (1937). Іх праблематыка, героі. Сцэнічнае жыццё твораў Я. Коласа і нацыянальны тэатр. Творчасць пісьменніка для дзяцей. Творчасць Я. Коласа перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Публіцыстыка і паэзія. Пранікнёнасць патрыятычнага пачуцця ў вершах ("Толас зямлі", "Чымган"). Выкрыццё фашызму. Асаблівасці коласаўскай сатыры ваеннага часу. Паэмы "Суд у лесе" (1943), "Адплата" (1945). Паэма "Рыбакова хата" (1939—1946). Раскрыццё паэтычнага таленту Я. Коласа ў інтымнай і філасофскай лірыцы пасляваеннага часу. Навуковая і грамадская дзейнасць. Падручнік "Методыка роднае мовы" (1926). Асветніцкія ідэі і погляды Я. Коласа. Публіцыстычная спадчына. Эпістальны пісьменнік. Я. Колас — перакладчык ("Палтава" А. Пушкіна, творы М. Лермантава, А. Міцкевіча, Т. Шаўчэнкі і інш.). Я. Колас у кантэксце сусветнай літаратуры (А. Пушкін, М. Гогаль, М. Някрасаў, І. Бунін, А. Міцкевіч, У. Фолкнер, інш.). Бібліяграфія асноўных выданняў Я. Коласа на беларускай мове. Крытычныя і літаратуразнаўчыя працы аб жыцці і творчасці пісьменніка. Коласаўскія творы ў перакладах на іншыя мовы. Вобраз Я. Коласа ў мастацтве.
5.	Максім Багдановіч	Феномен М. Багдановіча як творцы і дзеяча нацыянальнага Адраджэння. Біяграфія паэта. Асаблівасці сямейнага выхавання, далучэнне да сусветнай культуры і беларушчыны. Роля антычнай (Гарацый, Авідзій), рускай (А. Пушкін, Ф. Цютчаў, А. Фет,

		А.Блок, В. Брусаў), французскай (П. Верлен, Э.Верхарн, Ш.Бадлер) і іншых еўрапейскіх літаратур (А. Дантэ, Г. Гейнэ, А.Міцкевіч, Т. Шаўчэнка), фальклору і міфалогіі ў фарміраванні светапогляду М. Багдановіча. Энцыклапедызм, артыстызм, паэтычная культура М.Багдановіча. Патрыятычны і гуманістычны змест яго творчасці. Наватарства паэта. Паглыбленне эстэтычных асноў, зварот да новых тэм і форм у беларускай літаратуры, яе жанрава-стылёвае ўзбагачэнне. Распрацоўка М. Багдановічам праблем класічнай мастацкай спадчыны. Творчасць М. Багдановіча як арыгінальная і сінтэтычная мастацкая сістэма. Далучанасць да сусветнага культурна-гістарычнага вопыту. Імпрэсіянізм, сімвалізм і неакласіцызм у яго паэзіі. Арфічны пачатак у яго паэзіі. Паэтычныя санаты, гімны, сімфоніі. Вар'іраванне мелодый і матываў. Паэтыка колеру і гуку. Мастацкая канцэпцыя кнігі паэзіі "Вянок" (1913). Задума, гісторыя выдання, структура. М. Багдановіч як "пясняр чыстай красы" (А. Луцкевіч) і адраджэнскае гучанне яго паэзіі. Шматграннасць таленту М. Багдановіча. Фальклорныя матывы, найбольш значныя топасы, міфалагемы і сімвалы. "Зачарованае царства" і прырода. Гістарызм мастацкага мыслення паэта (нізкі "Старая Беларусь", "Старая спадчына"). Нізка "Места". Паэтызацыя горада. Філасафічнасць, роздум над лёсам чалавека, Бацькаўшчыны і вечнымі праблемамі быцця. Класічныя анталагічныя традыцыі і набыткі фальклору. Свет кахання, матывы жыцця і смерці (нізкі "Мадонны", "Каханне і смерць", інш.). Асаблівасці паэтыкі і майстэрства. Мастацкі свет нізак "Эрас", "Лясун"; вершаў "Прыйдзе вясна", "Дзед", "Народ, Беларускі Народ!", створаных у 1908–1913 гг. Рацыянальнае і эмацыянальнае ў эстэтычнай сістэме паэта ("Ліст да п. В. Ластоўскага"). М. Багдановіч як літаратуразнаўца і крытык. Асэнсаванне ім літаратурнага працэсу. Досвед рускай культурна-гістарычнай школы і эстэтычныя погляды М.Багдановіча. Артыкулы "Глыбы і слаі" (1911), "За тры гады" (1913), "Забыты шлях" (1915). Асэнсаванне мастацкіх набыткаў і праблем развіцця беларускай літаратуры, роздум пра яе народнасць, сусветную каштоўнасць, пра выяўленне ў ёй рэалізму, рамантызму, сімвалізму і іншых мастацкіх кірункаў. М. Багдановіч і ўкраінская літаратура. Артыкулы "Краса і сіла" (1914), "Памяці Т. Р. Шаўчэнкі" (1914). Проза М. Багдановіча. Праблематыка і мастацкія асаблівасці апавяданняў "Музыка" (1907), "Апокрыф" (1913), "Апавяданне аб іконніку і залатару..." (1914). Біблейскія архетыпы і матывы. Роздум аб прызначэнні і эстэтычнай сутнасці мастацтва. Публіцыстыка М. Багдановіча. М. Багдановіч — перакладчык. Выпрацоўка прынцыпаў нацыянальнай перакладчыцкай школы. Паэзія 1913–1916 гг. Ліра-эпас паэта (паэмы "Максім і Магдалена", "Мушка-зелянуска і камарык— насаты тварык", апакрыфічная легенда "Страцім-лебедзь"). Светлы сум, трагедыйнае і жыццесцвярдзальнае гучанне яго паэзіі. Лірыка апошняга перыяду, канца 1916– пачатку 1917 гг. Ацэнка
--	--	---

		асобы і творчасці М. Багдановіча ў беларускім літаратуразнаўстве. Вобраз паэта ў беларускім мастацтве. Бібліяграфія асноўных выданняў М. Багдановіча на беларускай мове. Пераклады твораў М. Багдановіча на іншыя мовы. Літаратурныя творы аб жыцці і творчасці паэта.
6.	Цётка	Асоба Цёткі (Алаізы Пашкевіч) у кантэксце пачынальнага беларускай класічнай літаратуры. Біяграфія. Творчая і грамадская дзейнасць. Традыцыі паэзіі Ф. Багушэвіча і наватарства лірыкі Цёткі. Зборнікі паэзіі "Скрыпка беларуская", "Хрэст на свабоду" (1906). Адраджэнскі і рэвалюцыйны пафас лірыкі, ахвярнасць у імя Бацькаўшчыны, вера ў лепшую будучыню роднага краю, паэтызацыя змагання, выкрыццё несправядлівасці грамадскага ладу, выкарыстанне рамантычнай сімволікі, алегорыі, маштабных вобразаў, прамоўніцкіх інтанацый ("Вера беларуса", "Суседзям у няволі", "Хрэст на свабоду", "Мора", "Добрыя весці"). Верш-гімн і верш-заклік. Рытміка твораў, іх лексіка і стылістыка. Цётка як пранікнёны лірык і палымяны агітатар. Матывы грамадзянскага суму, выкліканыя расстаннем з радзімай і хваробай ("На магіле", "З чужыны"), і ўзнёслыя парыванні ("Арлы-брацці, дайце скрыдлы...") у вершах Цёткі. Выяўленне ў яе творах літаратурна-творчай пазіцыі, эстэтычных прынцыпаў. Эвалюцыя, разнастайнасць, багацце, мастацкая дасканаласць і адраджэнскае гучанне яе лірыкі. Роздум у вершах аб прызначэнні мастацтва, погляды на ўзаемадзейненні творцы і грамадства. Сувязь паэзіі Цёткі з фальклорам. Пейзажная лірыка. Асаблівасці індывідуальнай паэтыкі Цёткі. Праблематыка, вобразы, стылёвая адметнасць алегарычнага апавядання "Прысяга над крывавамі разорамі" (1906). Апавяданні для дзяцей ("Сварба", "З прыску ды ў агонь", "Сірата") з "Першага чытання для дзетак беларусаў" (1906). Псіхалагізм, экспрэсіўнасць, драматызм і гуманістычны змест апавяданняў 1910—1914 гг. ("Зялёнка", "Міхаська", "Асеннія лісты", "Лішняя"). Гумар, іронія ў апавяданнях "Навагодні ліст", "Зваротлівы". Прыкметы рамантызму і рэалізму, асваенне новых жанравых формаў апавядання, паглыбленне псіхалагізму. Асветніцкая дзейнасць Цёткі. Кнігі для дзяцей "Беларускі лемантар, або Першая навука чытання", "Першае чытанне для дзетак беларусаў", "Гасцінец для малых дзяцей (усе – 1906). Выхаваўчы пафас і мастацкія асаблівасці твораў для дзяцей. Публіцыстыка Цёткі. Патрыятычны змест, навукова-пазнавальная і мастацкая каштоўнасць яе артыкулаў.
7.	Ядвігін Ш.	Ядвігін Ш. (Антон Іванавіч Лявіцкі) як адзін з пачынальнага беларускай мастацкай прозы. Біяграфія. Роля пісьменніка ў літаратурным і грамадска-культурным жыцці. Ідэйна-мастацкі змест зборнікаў прозы "Бярозка" (1912) і "Васількі" (1914). Алегарычныя апавяданні з іх пранікнёным лірызмам, лагодным гумарам, з'едлівай сатырай. Перапрацоўка народных анекдотаў і сюжэтаў. Апавяданні рэалістычна-побытавыя, сацыяльна-псіхалагічныя ("Гаротная", "З бальнічнага жыцця", "Зарабляюць", "Жывы нябожчык"), лірычна-філасофскія ("Васількі", "Раны"), прытчава-дыдактычныя ("Баба", "Чалавек"). Майстэрства пісьменніка-навеліста, мова твораў. "Золата" (1920) як адзін з першых буйных твораў беларускай прозы, спроба стварэння псіхалагічнага рамана з напружаным драматычным сюжэтам, прыгодніцка-дэтэктыўнымі элементамі,

		псіхалагічна змястоўнымі характарамі. Паэма "Дзед Завала", нарысы "Лісты з дарогі", "Думкі з падарожы", успаміны, артыкулы. Асоба і творчасць пісьменніка у ацэнках Я. Купалы, М. Багдановіча, М. Гарэцкага.
8.	Змітрок Бядуля	Феномен творчай асобы Змітрака Бядулі (Самуіла Яфімавіча Плаўніка). Біяграфія. Умовы фарміравання і асаблівасці таленту. Уплыў Бібліі, Талмуду, Кабалы, хасідызму, беларускага фальклору і міфалогіі на яго творчасць. Лірычнае і рамантычнае ў паэзіі З. Бядулі нашаніўскага перыяду ("На горне душы", "Пяюць начлежнікі", "Мары паэта" і інш.). Сувязь з паэтыкай сімвалізму, імпрэсіянізму і акмеізму. Захапленне прыгажосцю жыцця, сацыяльная і гістарычная тэматыка. Антываенны цыкл вершаў ("Ад крыві чырвона", "Юда жэніцца", "Кат" і інш.). Зборнік "Абразкі" (1913), яго месца ў гісторыі беларускай прозы. Рамантычны характар і матывы лірычных імпрэсій і мініячур З. Бядулі ("Плач пралескаў", "Прытуліся ка мне", "Кветка"). Выяўленне ў іх фальклорных, біблейскіх, кніжных традыцый, раскрыццё ідэальнага, прыгожага. Імпрэсіянізм і алегарызм абразкоў. Асаблівасці творчых пошукаў 20-х гг. Аповесць "Салавей" (1927). Тры рэдакцыі. Фальклорна-рамантычны характар у асэнсаванні падзей далёкай мінуўшчыны. Праблемы мастака і мастацтва. Сюжэт, кампазіцыя і мова твора. "Язэп Крушынскі" (1928–1932) як сацыяльна-псіхалагічны раман пра складаныя працэсы грамадскага жыцця 1920-х гадоў у Беларусі. Праўдзівы паказ рэчаіснасці ў першай кнізе рамана. Стварэнне яскравага вобраза прадстаўніка заможнай часткі сялянства Язэпа Крушынскага. Праблематыка, сістэма вобразаў. Мастацкія асаблівасці твора. З. Бядуля –дзіцячы пісьменнік. Паэма-казка "Мурашка-Палашка"(1940), паэма "Хлопчык з-пад Гродна" (1940), вершы для дзяцей. Аповесць-казка "Сярэбраная табакерка" (1940), глыбіня яе філасофскага зместу. Праблематыка і алегарычнасць твора. Фальклорныя і міфалагічныя сродкі ў выяўленчым ладзе і стылі аповесці.
9.	Максім Гарэцкі	Максім Гарэцкі як класік беларускай літаратуры. Значнасць і маштабнасць яго творчай асобы. Біяграфія. Зборнік апавяданняў "Рунь" (1914). Патрыятычны, лірычна-аналітычны лад мыслення і высокая культура творчасці. Вобраз інтэлігента, выхадца з сялянскага асяроддзя, асветніка і філосафа. Скіраванасць пісьменніцкай думкі да "патаёмнага", імкненне зразумець душу свайго народа. Пошукі героямі адказаў на пытанні быцця. Праблема інтэлігенцыі і народа. Асэнсаванне мінуўшчыны. Гуманістычная скіраванасць у паказе чалавека на вайне і праблематыка апавяданняў 1915–1917 гг. Майстэрства псіхалагічнага аналізу, эстэтычная дасканаласць твораў. Дакументальна-мастацкія запіскі "На імперыялістычнай вайне" (1915–1919). Гісторыя напісання і аўтабіяграфізм твора. Мастацкія асаблівасці, традыцыі і літаратурны кантэкст (Л. Талстой, А. Барбюс, Л. Франк, Э. М. Рэмарк, Э.Хемінгуэй і інш.). Уплыў аповесці на развіццё дакументальнага жанру ў беларускай літаратуры.

		Аповесць "Дзве душы" (1919). Сістэма вобразаў, жанр і стыль твора. Праблема духоўнай раздвоенасці і вырашэнне ў аповесці такіх пытанняў, як бацькаўшчына і рэвалюцыя, адносіны рэвалюцыі да нацыянальных праблем, стаўленне нацыянальнай інтэлігенцыі да рэвалюцыі. Характарыстыка апавяданняў 1921-1922 гг. пра падзеі рэвалюцыі і станаўленне беларускай дзяржаўнасці ("У 1920 годзе", "Фантазія", "Апостал", "Усебеларускі з'езд 1917-га года"). Гістарычная тэматыка ў апавяданнях 20-х гг. Пашырэнне тэматычных гарызонтаў беларускай літаратуры ў апавяданнях з кніг "Сібірскія абразкі"(1926–1928), "Люстрадзён" (1929–1930). Гісторыя напісання, праблематыка, выяўленчыя сродкі. Месца твораў у гісторыі беларускай літаратуры. Непаўторнасць і шматграннасць таленту М. Гарэцкага-драматурга. Жанравая адметнасць яго п'ес. Драма "Антон" (1914). Характар беларуса, яго "дваістасць". Канцэптуальнасць сцэны ў "Славянскай кафейні". "Драма чалавецкага духу" ў асэнсаванні М. Гарэцкага і адначасова жыццесцвярджальны і шматгранны фінал твора. Праблема інтэлігенцыі ў п'есах "Гапон і Любачка" (1914), "Мутэрка" (1920). Драматычны абразок "Жартаўлівы Пісарэвіч" (1922). Стварэнне яркага нацыянальнага тыпа пакутніка-беларуса. Паказ яго чалавечай годнасці і жыццялюбства. Раскрыццё істотных граняў беларускага нацыянальнага жыцця ў аповесці "Меланхолія" (1916—1921). Аўтабіяграфізм і псіхалагічны аналітызм твора. Погляд у аповесці "Ціхая плынь" (1917–1930) на родны край як на "забыты" і адначасова як на блізкі і дарагі. Глыбіня псіхалагічнага аналізу пры паказе вясковай рэчаіснасці і раскрыцці сацыяльна-грамадскіх праблем пачатку XX ст. Творчая гісторыя рамана "Віленскія камунары" (1931–1933). Яго жанрава-стылёвыя асаблівасці. Эпічная шырыня і гістарызм мыслення пісьменніка. Вобраз Мацея Мышкі, яго роля ў сюжэтна-кампазіцыйнай структуры твора. Героі як носбіты вопыту папярэдніх пакаленняў і мінулых эпох. Праўдзівае ўзнаўленне каларыту і духу часу ад прыгону да першай трэці XX ст. Аналітызм мастацкага мыслення аўтара. Асаблівасці гумару ў творы. "Камароўская хроніка" (1930–1932, 1937) як эпапея, як унікальная з'ява ў творчасці пісьменніка і гісторыі беларускай літаратуры. Хранікальна-летапісны і дзённікавы характар твора. Спалучэнне аб'ектыўнага і суб'ектыўнага пачаткаў. Аўтабіяграфічнасць "Камароўскай хронікі". Сувязь твора з "Баркулабаўскім летапісам". Маштабнае і глыбока асабістае асэнсаванне М. Гарэцкім глабальных праблем быцця і лёсу свайго народа ў кантэксце часу і гісторыі. Праблематыка і асноўнае кола вобразаў у творы. Падарожныя нататкі-дзённікі "Кіпарысы" (1928) і алегарычная аповесць "Лявоніус Задумекус" (1931–1932). "Скарбы жыцця" (1935–1936, 1937(?)) як "лебядзіная песня", споведзь душы і заповіт М. Гарэцкага. Філасафічнасць, прыпавесцевасць, алегарычнасць і сімволіка твора, яго трагедыйнае гучанне і агульначалавечы змест. Асаблівасці мовы ў творах М. Гарэцкага. Публіцыстычная, крытычная і літаратуразнаўчая спадчына М. Гарэцкага. Праблемнасць і эстэтычная каштоўнасць
--	--	---

		артыкулаў "Наш тэатр" (1913), "Развагі і думкі" (1914). Роля "Гісторыі беларускае літаратуры"(1920) у развіцці айчынай літаратуразнаўчай думкі. М. Гарэцкі — перакладчык.
10.	Цішка Гартны	Асоба пісьменніка і грамадскага дзеяча Цішкі Гартнага (Хведара Жылуновіча). Празаічныя творы. Мазаічнасць рэчаіснасці. "Трэскі на хвалях" (1924), "Прысады" (апаਵяданні і п'есы, 1927), "Гаспадар" (1930), "Гоман зарніц" (1932), "Наступ на горны" (апаਵяданні, нарысы, вершы, 1932), апавесці "На новым месцы" (1930), "Зялёны шум" (1931). Пошукі творчага самавыяўлення. Спроба стварэння буйнамаштабнага эпічнага палатна ў ранняй беларускай літаратуры. Раман "Сокі цаліны" ў чатырох квадрах (1922–1930). Асаблівасці хранатопы вёскі і вобраз зямлі як Маці-карміцелькі, выяўленне яе жыватворнай сілы, шматгалосся жыцця. Адметнасці кампазіцыйнай пабудовы рамана, стылёвая інварыянтнасць, арнаменталізм прозы, роля дыялектнай мовы. Рэалістычныя тэндэнцыі ў паказе нацыянальнай псіхалогіі селяніна-беларуса. Значэнне кнігі ў чатырох частках у беларускай раманістыцы. Выступленне з літаратурна-крытычнымі артыкуламі — "Узгоркі і нізіны" (1928), інш. Палемічны характар і тэндэнцыйнасць ацэнак літаратурнага працэсу 20–30-х гадоў XX ст. Роля і месца Ц. Гартнага ў літаратурным працэсе, станаўленні і развіцці ранняй беларускай прозы XX стагоддзя. Кніга Э. Ялугіна пра Ц. Гартнага "Без эпітафіі" (1989).
11.	Алесь Гарун	Алесь Гарун (Аляксандр Уладзіміравіч Прушынскі) як адзін з пачынальнікаў навейшай беларускай літаратуры. Біяграфія паэта. А. Гарун і беларускае Адраджэнне. Газеты "Наша ніва" і "Bielarus" ("Беларус") у творчым лесе паэта. Зборнік "Матчын дар" (1918). Творчая гісторыя, структура, канцэптасфера. Асноўныя матывы і вобразы. Тварэнне паэтам нацыянальнага міфа. Канцэпцыя Беларусі, народа і яго лесу. Думкі пра волю, народнае шчасце, сэнс быцця, будучыню. Асэнсаванне паэтам праблемы роднай мовы. Пранікнёны лірызм, глыбокая рэфлексія, публіцыстычнасць, трагізм паэзіі А. Гаруна, яе сувязь з фальклорам. Жанравая і рытміка-інтанацыйная разнастайнасць яго лірыкі: верш-роздум, верш-зварот, гімн, элегія, малітва, песня, інш. Вершы А. Гаруна 1917–1920 гг. Разнастайнасць вобраза-выяўленчых сродкаў і формаў у яго паэзіі. Біблейска-хрысціянскія вобразы і матывы. Гумар, іронія, сатыра ў вершах і байках паэта. П'есы для дзяцей А. Гаруна з яго зборніка "Жывыя казкі" (1920).
12.	Вацлаў Ластоўскі	Вацлаў Ластоўскі — адзін з пачынальнікаў і лідэраў беларускага нацыянальнага адраджэння пачатку XX ст. Біяграфія пісьменніка. Яго грамадска-палітычная, літаратурная, навуковая і выдавецкая дзейнасць. Эстэтычныя пошукі В. Ластоўскага, наватарскі характар яго творчасці. Зварот да мінуўшчыны, распрацоўка гістарычных сюжэтаў. Стварэнне пісьменнікам літаратурна-гістарычнага міфа. Вобразы і падзеі мінулага, іх асэнсаванне. Выкарыстанне фальклорна-міфалагічнага і летапіснага матэрыялу. Праблематыка, жанрава-стылёвая разнастайнасць, сімвалізм у апаਵяданнях, абразках, легендах, казках і прышавесцях. Мастацкая адметнасць апавесці "Прыгоды Тараса і Панаса" (1912).

		Аповесць "Лабірынты" (1923). Элементы дэтэктыва, фантастычнай і прыгодніцкай літаратуры, прыкметы містэрыі і ўтопіі ў творы. Спецыфіка мастацка-філасофскага ўвасаблення ідэі беларускага нацыянальнага быцця ў "Лабірынтах". Вобраз Крывіі ў светапогляднай і эстэтычнай сістэме пісьменніка і ў кантэксце беларускай літаратуры XX ст. Паэзія В. Ластоўскага. Патрыятычная тэматыка, філасофска-інтэлектуальны змест, разнастайнасць формаў. Роля В. Ластоўскага ў станаўленні нацыянальнай крытыкі і публіцыстыкі, сцвярджэнні думкі пра эстэтычнае развіццё і ўзвышэнне беларускай літаратуры. Навуковая дзейнасць. Значэнне "Кароткай гісторыі Беларусі" (1910), "Падручнага расійска-крыўскага (беларускага) слоўніка" (1924), "Гісторыі беларускай (крыўскай) кнігі" (1926) у абгрунтаванні беларускай нацыянальнай ідэі. Пераклады пісьменнікам твораў іншамоўных аўтараў — Э. Ажэшкі, Р. Кіплінга, А. К. Талстога, інш. В. Ластоўскі як мемуарыст. Каштоўнасць яго ўспамінаў пра М. Багдановіча і Я. Купалу.
5 семестр		
13.	Беларуская літаратура 1930-х – першай паловы 1950-х гадоў	а) Даваенная літаратура ў Савецкай Беларусі Беларуская літаратура 30-х гг. як каштоўны матэрыял для разумення і асэнсавання гісторыі. Адлюстраванне ў ёй стану грамадства, атмасферы часу. Багацце фактаграфізму. Арыентацыя на станаўчы ідэал жыцця. Рамантычныя памкненні маладога пакалення, аптымізм, пафас пераўтварэнняў. Літаратурныя спрэчкі і дыскусіі. Дзейнасць на пачатку 30-х гг. БелАПП (Беларускай асацыяцыі пралетарскіх пісьменнікаў). Вульгарна-сацыялагічная крытыка (Л. Бэндэ, А. Кучар, інш.). Рэарганізацыя літаратурна-творчага жыцця ў святле пастановы ЦК ВКП(б) "Аб перабудове літаратурна-мастацкіх арганізацый" (1932). Першы Усебеларускі з'езд пісьменнікаў (1934). Стварэнне Саюза пісьменнікаў БССР (1934), яго роля і значэнне для літаратуры. Спадчына рэпрэсаваных пісьменнікаў. Духовнае супраціўленне літаратуры ўціску і гвалту над ёй. Паэзія 30-х гг.: пафас, вобразы, рытмы і настроі. "Ляўкоўскі цыкл" Я. Купалы. Асаблівасці версіфікацыі і паэтыкі П. Броўкі, М. Лужаніна, А. Александровіча, П. Глебкі, З. Астапенкі, інш. Проза 30-х гг. Ідэйна-тэматычны змест. Найбольш значныя п'есы таго часу: "Сымон Карызна" М. Зарэцкага, "Сімфонія гневу" В. Шашалевіча, "Канец дружбы" К. Крапівы, інш. б) Літаратура Заходняй Беларусі. в) Літаратура часоў Вялікай Айчыннай вайны. Франтавы і партызанскі друк. Публіцыстыка, яе патрыятычны, антываенны і антыфашысцкі пафас (Я.Купала, К. Чорны, інш.). г) Літаратура пасляваеннага дзесяцігоддзя (1945—1955). Узбагачэнне вобразнага складу мыслення, мастацка-выяўленчай сістэмы ў лепшых вершах пасляваеннага часу. Паэмны эпас. Вайна як галоўная ідэйна-тэматычная дамінанта беларускай прозы 1945—1955 гг. Найбольш значныя п'есы пра вайну А. Маўзона ("Канстанцін Заслонаў"), К.Крапівы ("З народам"), К.Губарэвіча ("Брэсцкая крэпасць").
14.	К.Чорны	Біграфія. Вытокі творчасці. Апаўяданні пісьменніка. Раннія раманы ("Сястра", "Зямля"). Аповесць "Лявон Бушмар". Аповесці і раманы 1930-х гадоў. Драматургія. Творчасць перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Літаратурна-крытычныя артыкулы К.Чорнага.

15.	К. Крапіва	Біяграфія. Ранняя сатырычная паэзія. Стыхія народнага гумару ў байках Крапівы. Паэмы. Аповяданні К.Крапівы. Раман “Мядзведзічы”. Драматургія. Навуковая і перакладчыцкая дзейнасць К.Крапівы.
16.	М.Лынькоў	Біяграфія. Аповяданні. Раман “На чырвоных лядах”. Аповесці. Раман “Векапомныя дні”. Творчая і грамадская дзейнасць у пасляваенныя гады. Крытычныя і літаратуразнаўчыя працы пісьменніка.
17.	У.Дубоўка	Жыццёвы і творчы шлях. Пачатак творчасці. Паэтычныя зборнікі Дубоўкі 1920-х гадоў. Паэмы. Творчасць к.1950-сяр.1970-х гадоў. Проза. Творы для дзяцей. Мастацкія пераклады.
18.	М.Зарэцкі	Біяграфія. Праблематыка, вобразы, мастацкія асаблівасці аповяданняў 1920-х гг. Аповесць “Голы звер”. Раман “Сцежкі-дарожкі”. Раман “Вязьмо”. Апошні перыяд творчасці Зарэцкага.
19.	Я. Пушча	Творчы шлях і лёс паэта. Раннія вершы. Зборнікі “Раніца рыкае”, “Vita”. Трагізм зборнікаў “Дні вясны”, “Песні на руінах”. Паэмы. Творчасць пасля рэабілітацыі.
20.	А.Мрый	Жыццёвы шлях пісьменніка. Ранняя творчасць прэзіра. “Узвышэнскі” перыяд творчасці. Раман “Запіскі Самсона Самасуя”: гісторыя напісання, праблематыка, жанрава-стылёвыя асаблівасці.
21.	У. Жылка	Асоба паэта і яго лёс. Паэма “Уяўленне”. Паэтычныя зборнікі “На ростані”, “3 палёў Заходняй Беларусі”. “Тастамент”. Выступленні Жылкі ў публіцыстыцы, крытыцы, прозе. Эпісталарый.
22.	Л.Калюга	Біяграфія. Аповяданні Калюгі. Аповесці “Ні гасць ні гаспадар”, “Нядоля Заблоцкіх”. Незавершаныя творы (раман “Пустадомкі”, аповесці “Зоры Вам вядомага горада”, “Зэнка малы ніколі не быў”, інш.).
23.	Я. Маўр	Жыццёвы і творчы шлях. Аповяданні. Аповесці “Чалавек ідзе”, “У краіне райскай птушкі”, “Сын вады”. Рэальная аснова рамана “Амок”. Раман “Палескія рабінзоны”. Аповесць “ТБТ”. Раман “Фантамабіль прафесара Цылякоўскага”. Аўтабіяграфічная трылогія “Шлях з цемры”.
6 семестр		
24	Беларуская літаратура другой паловы 1950-х – 60-х гадоў	Сярэдзіна 50-х гг. у гісторыі літаратуры і культуры як пачатак якасна новага перыяду развіцця. Уплыў грамадскай “адлігі” на абнаўленне мастацтва слова. Адыход літаратуры ад ілюстрацыйнасці, догмаў і схематызму. Рэабілітацыя рэпрэсаваных пісьменнікаў Вяртанне да творчай дзейнасці У.Дубоўкі, Я.Скрыгана, А.Звонака, Я.Пушчы, С.Грахоўскага, М.Хведаровіча і інш. Разгортванне літаратурнага працэсу ў 60-я гг., яго шматвектарнасць. Прыход у літаратуру новага пісьменніцкага пакалення – “філалагічнага”. “Шасцідзсятніцтва” як літаратурна-грамадскі рух і яго ўплыў на А.Адамовіча, В.Быкава і інш. Светапогляднае абнаўленне беларускай літаратуры другой паловы 50- х- 60-х гг. Эстэтычнае абнаўленне беларускай паэзіі. Шматграннае жанрава-тэматычнае і стылёвае развіццё прозы. Росквіт беларускага рамана. Праблемна-тэматычныя і жанравыя абсягі драматургіі другой паловы 50-х — 60-х гг.
25.	Максім Танк	Біяграфія паэта. Удзел у нацыянальна-вызваленчай барацьбе заходнебеларускага народа і ў літаратурным руху 30-х гг. Традыцыі фальклору, беларускай, рускай, польскай, украінскай, увогуле еўрапейскай культуры ў паэзіі М.Танка.

		Эвалюцыя ў зборніках паэзіі “На этапах” (1936), “Журавінавы цвет” (1937), “Пад мачтай” (1938). Адметнасць мастацкага свету і наватарства паэта. Шматграннасць унутранага свету лірычнага героя ў заходнебеларускай лірыцы. Арганічнае паяднанне ў ёй лірычнага, публіцыстычнага і філасофскага пачаткаў. Асаблівасці паэтыкі. Пошукі і эстэтычныя адкрыцці ў ліра-эпасе. Паглыбленне гуманістычнага пафасу ў лірыцы М.Танка другой паловы 50-80-х гг., узмацненне яе філасафічнасці, пашырэнне тэматыкі і сродкаў мастацкага выяўлення. Разнастайнасць жанраў і формаў, спалучэнне нацыянальных традыцый верша і наватарскіх рашэнняў. Эстэтычная спецыфіка танкаўскага верлібра. Шматграннасць творчай індывідуальнасці М.Танка.
26.	П. Броўка	Біяграфія паэта. Станаўленне творчай індывідуальнасці паэта ў 30-я гг. Узмушчэнне таленту П.Броўкі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Паэзія П.Броўкі першага пасляваеннага дзесяцігоддзя. Тыповыя настроі і матывы. Эвалюцыя паэтычнага таленту П.Броўкі ў другой палове 50-х-60-я гг. Ідэйна-тэматычнае і жанравае ўзбагачэнне творчасці паэта. Майстэрства вобразнасці і паэтычнага гукапісу. Эмацыянальная кранальнасць, мілагучнасць, лірычна-камерны характар твораў пра каханне. Матывы філасафічнасці. Паэма-рэквіем “Голас сэрца” (1960) як адзін з лепшых эпічных твораў 60-х гг. Творы паэта як яскравыя дакументы сваёй эпохі.
27.	Аркадзь Куляшоў	Жыццёвы і творчы шлях. Умовы фарміравання таленту. Ранняя паэзія А. Куляшова. Ваенная лірыка А.Куляшова. Наватарства ў распрацоўцы жанру балады. Паэма “Сцяг брыгады”. Умоўна-казачны свет паэмы “Прыгоды цымбал”. Тэмы і вобразы паэзіі 50-пачатку 60-х гг. Канцэптуальная навізна “Новай кнігі” (1964). Маштабнасць і філасафізм думкі. Непаўторнасць куляшоўскага стылю, яго інтэлектуальная насычанасць і рытміка-інтанацыйныя асаблівасці. Паэмы “Цунамі” (1968), “Далека да акіяна” (1972), “Варшаўскі шлях “ (1973), “Хамуціус” (1975). Кнігі паэзіі “Сасна і бяроза” (1970), “Хуткасць” (1976). Значэнне творчасці А.Куляшова.
28.	Янка Брыль	Жыццёвы і творчы шлях. Адлюстраванне заходнебеларускай рэчаіснасці ў ранніх творах. Тэма народнага подзвігу ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Майстэрства Янкі Брыля-апавядальніка. Ёмістасць мастацкай дэталі, спалучэнне лірызму і псіхалагізму, пластычнасць малюнкаў. Самабытнасць фарбаў, народнасць погляду на свет . Аповесці “У Забалоцці днее” (1950), “На Быстранцы” (1955). Раман “Птушкі і гнёзды” (1963). Стыхія народнага жыцця ў аповесці “Ніжнія Байдуны” (1975). Лірыка-філасофская аповесць “Золак, убачаны здалёк” (1978). Я. Брыль як майстар лірычнай мініяцюры. Аўтабіяграфізм аповесці “Муштук і папка” (1990). Значэнне творчай дзейнасці Брыля для гісторыі беларускай літаратуры.
29.	Пімен Панчанка	Жыццёвы і творчы шлях. Зборнікі “Упэўненасць” (1938) і “Вераснёвыя сцягі” (1940), увасабленне ў іх тыповага настрою і пачуццяў пакалення 30-х гг.

		Удзел П. Панчанкі ў Вялікай Айчыннай вайне. Агітацыйна-заклікальны пафас прамаўлення. Зборнікі “Дарога вайны” (1943) і “Далёкія станцыі” (1945). Другая палова 50-х– 60-я гг. – уздым у творчасці П.Панчанкі. Ідэйна-светапоглядныя змены і іх адлюстраванне ў творах паэта. Спавядальны лірызм, тонкасць эстэтычных уражанняў у пейзажнай і інтымнай лірыцы. Асноўныя вобразы і матывы, жанравая разнастайнасць зборнікаў “Снежань” (1972), “Крык сойкі” (1976), “Вячэрні цягнік” (1977), “Лясныя воблакі” (1985). Заключны этап творчасці (з сярэдзіны 80-х гг.). Тэматычна-праблемная навізна кніг “І вера, і вернасць, і вечнасць” (1986), “Горкі жолуд” (1988), “Высокі бераг” (1993). Кампазіцыйныя і мастацкія асаблівасці.
30.	Іван Мележ	Біяграфія. Пачатак творчай працы. Майстэрства псіхалагічнага аналізу ў раннях апавяданнях. Раман “Мінскі напрамак” (1947—1953, 1967—1973). Пошукі і творчыя набыткі І.Мележа-празаіка ў сярэдзіне 50-х гадоў. Драматургія І.Мележа, яе праблематыка, жанравыя асаблівасці. “Палеская хроніка” як галоўная кніга І.Мележа. Грунтоўнасць аналітычнага, эпічнага пісьма, лірычнасць, паэтычнасць стылю. Псіхалагічная індывідуалізаванасць у паказе характараў. Глыбіня раскрыцця чалавечых узаемаадносін. Адметнасць мовы персанажаў, іх паўнакроўнасць, праўдзівасць. Дасканаласць сюжэта і кампазіцыі.
31.	Андрэй Макаёнак	Біяграфія пісьменніка. Сатырычная камедыя “Выбачайце, калі ласка!” (1954), яе канфлікт і мастацкія асаблівасці. Камедыі “Каб людзі не журыліся” (1957), “Лявоніха на арбіце” (1961): асэнсаванне праблем савецкай рэчаіснасці. Творчыя пошукі А.Макаёнка ў канцы 60-х —70-я гг. Эксперыменты драматурга. Трагікамедыі “Зацюканы апостал” (1969) і “Трыбунал” (1971), іх наватарскі характар. Сацыяльна-філасофскі і этычны пошук А.Макаёнка ў камедыях апошняга дзесяцігоддзя яго жыцця. Значэнне творчасці А.Макаёнка як аднаго з лепшых драматургаў XX ст.
32.	Міхась Стральцоў	Жыццё і творчасць. Першы зборнік апавяданняў “Блакітны вечер” (1962). Канцэптуальнасць зборніка “Сена на асфальце” (1966). “Спавядальныя” матывы ў прозе М.Стральцова. Адметнасць мастакоўскай палітры празаіка, акварэльнасць, настраёвасць, мілагучнасць і сакавітасць мовы. Аповесць “Адзін лапаць, адзін чунь” (1970), кніга прозы “Падарожжа за горад” (апавяданні, аповесці, 1986), кніга выбранага “На ўспамін аб радасці” (1974). Адметнасць паэтычнага бачання свету ў паэзіі М.Стральцова. Зборнікі “Ядлоўцавы куст” (1973), “Цень ад вясла” (1979), “Яшчэ і заўтра” (1983), “Мой свеце ясны” (1986). Экзистэнцыяльнае пранікненне ў сутнасць быцця, спавядальнасць і аўтабіяграфізм, класічная форма верша. Урбаністычныя матывы. Міхась Стральцоў – яркі прадстаўнік пакалення “шасцідзсятнікаў” у беларускай літаратуры.
33.	Беларуская літаратура 70-х-першай паловы 80-х	Змена парадыгмы ў грамадскім, культурным, нацыянальным жыцці на рубяжы 70-х гг. Пашырэнне тэматыкі ў літаратуры (НТР, космас, экалогія і

	гадоў	інш.), яе жанрава-стылёвае развіццё і ўзбагачэнне. Нарастанне экалагічных праблем у жыцці, адлюстраванне іх у літаратуры. НТР і асоба. “Экалогія” душы і “экалогія” культуры. Зварот да беларускай гісторыі. Мастацкія набыткі беларускай паэзіі. Ідэяна-мастацкая адметнасць творчасці А.Грачанікава, В.Зуёнка, А.Пысіна, А.Вялюгіна, А.Вярцінскага, П.Макаля, Р.Барадуліна, Ю.Свіркі, М. Мятліцкага, інш. Наватарскі характар кнігі А. Разанава “Шлях – 360” (1981). Лірыка Е.Лось, В.Вярбы, Я.Янішчыц, Р.Баравіковай, Т.Бондар, Г.Каржанеўскай, В.Аколавай, інш. Драматызм пачуцця, псіхалагізм лірыкі Д.Бічэль. Арыгінальнасць, непаўторнасць паэтычных галасоў Р.Семашкевіча, К.Камейшы, Ю.Голуба, Г.Пашкова, М.Маляўкі, Л.Галубовіча, Л.Тарасюк, А.Пісьмянкова, В.Шніпа, Л.Дранько-Майсюка, Л.Паўлікавай-Хейдаравай, І.Багдановіч, А.Канпелькі, К.Жука, Л.Рублеўскай і інш. Узмацненне аналітычных тэндэнцый у прозе. “Лірызацыя” прозы, “празаізацыя” паэзіі. Узмацненне суб’ектыўнага пачатку ў літаратуры. Выход з крызісных, “застойных” з’яў у грамадстве, абвостраная ўвага да чалавека. Паглыбленне філасофска-канцэптуальнага зместу твораў, інтэлектуалізацыя прозы. Жанрава-стылёвая эвалюцыя сучаснай беларускай прозы. Пашырэнне мастацкага досведу ў літаратуры. Формы і прыёмы мастацкай умоўнасці. Жанр фэнтэзі і дэтэктыўны жанр у беларускай літаратуры. Поспехі беларускай драматургіі. Пашырэнне жанрава-тэматычных абсягаў драматургіі. П’есы А.Дударова, К.Крапівы, М.Матукоўскага, А.Дзялендзіка, А.Петрашкевіча і інш. Беларуская літаратура на парозе істотных змен у грамадска-культурным жыцці.
34.	Васіль Быкаў	Жыццёвы і творчы шлях. Аўтабіяграфізм творчасці. Ідэяна-мастацкія асаблівасці апавесцей “Жураўліны крык” (1959), “Здрада” (1960), “Трэцяя ракета” (1961), “Пастка”, “Праклятая вышыня”, “Абеліск”, “Мёртвым не баліць” (1965). Праблема рамантызацыі і ідэалізацыі ў сюжэце апавесці “Альпійская балада” (1963). Аўтарскі вобраз вайны (“мая вайна”) у апавесці “Праклятая вышыня” (1968). Паняцце шматзначнасці, сімвалікі і прытчавасці ў творы. “Партызанскія апавесці”. Выхад за межы аўтабіяграфізму і пашырэнне фактычнай асновы ў апавесці “Круглянскі мост” (1968). Гуманістычны сэнс апавесці “Сотнікаў” (1970). Публіцыстычная палемічнасць апавесці “Абеліск” (1971). Паняцце меры чалавечай адказнасці ў апавесці “Дажыць да світання” (1972). Праблема будучыні ў апавесці “Воўчая зграя” (1974). Паглыбленне роздуму празаіка пра цану вялікай перамогі і каштоўнасць асобнага чалавечага жыцця ў апавесці “Яго батальён” (1975). Аповесць “Пайсці і не вярнуцца” (1978) як новы этап у мастацкім развіцці пісьменніка. Чалавек і час у творы. Аповесць “Знак бяды” (1982) як значная мастацкая з’ява ў творчасці празаіка. Аktуалізацыя сюжэтнай сітуацыі апавесці “Круглянскі мост” і яе мастацка-вобразнае развіццё ў раманах “Кар’ер” (1985). Апавесці “У тумане” (1988), “Аблава” (1989), “Сцюжа” (1969, 1991). Быкаўскае асэнсаванне экзістэнцыялісцкага паняцця абсурду.

		Творчасць 90-х г.(зборнікі аповяданняў і прыпавесцей "Сцяна" , "Пахаджане", аповесці "Пакахай мяне, салдацік", "Балота", "Труба", "Ваўчыная яма". В.Быкаў – публіцыст, эсэіст, літаратурны крытык.
35.	Іван Навуменка	Біяграфія пісьменніка. Юнацкі свет у творах І.Навуменкі. Эпічнасць мыслення І.Навуменкі ў раманнай трылогіі "Сасна пры дарозе " (1962), "Вецер у соснах " (1967), "Сорак трэці" (1970). Выдатнае псіхалагічнае майстэрства пісьменніка ў стварэнні вобразаў-персанажаў. Асаблівасці мастацкай формы. Раман "Смутац белых начэй" (1979) як своеасаблівы працяг трылогіі . Аўтабіяграфізм твораў. Аповесць пра студэнцтва "Бульба" (1964). Героі-інтэлігенты ў рамане "Летуценнік" (1983) і аповесці "Асеннія мелодыі" (1987). Тэма драматычнага кахання ў навелах і аповесцях. Узаемадачыненні дзіцяці і яго роду, дзіцяці і соцыуму, дзіцяці і прыроды ў аўтабіяграфічнай трылогіі "Дзяцінства; Падлетак; Юнацтва" (1997). Вяртанне на новым жыццёвым вітку да ранейшай тэматыкі.
36.	Алесь Адамовіч	Біяграфія. Аўтабіяграфізм рамана-дылогіі "Вайна над стрэхамі" (1960) і "Сыны ідуць у бой" (1962). Псіхалагізм і лірызм твора, яго маральная праблематыка і філасафічнасць. Дакументалізм "Хатынскай аповесці" (1972). Жанрава-стылёвыя пошукі прэзаіка. Дакументальная кніга А.Адамовіча, Я.Брыля, У.Калесніка "Я — з вогненнай вёскі..." (1975) і яе ўнікальнасць. Вобраз вайны ў дакументальнай "Блакаднай кнізе" (1982) А.Адамовіча і Д.Граніна. Раман "Карнікі" (1980) і літаратура "плыні свядомасці". Псіхалагічнае майстэрства пісьменніка. Вобраз вайны і канцэпцыя чалавека ў рамане. Жанр антыўтопіі ў прозе А.Адамовіча (аповесць "Апошняя пастараль" (1986). Актуалізацыя рысаў народнай трагедыі ў аповесцях "Венера, або Як я быў прыгоннікам" (1982-1992) і "Нямко" (1993).
37.	Уладзімір Караткевіч	Жыццёвы і творчы шлях. Тэматычная і жанрава-стылёвая разнастайнасць паэзіі У.Караткевіча. Мастацкая непаўторнасць зборнікаў паэзіі "Матчына душа"(1958), "Вячэрнія ветразі"(1960), "Мая Іліяда" (1969), "Быў. Ёсць. Буду." (1986). Мастацкі свет казак У.Караткевіча. Ідэйна-мастацкая спецыфіка аповесцяў "Дзікае паляванне караля Стаха" (1950, 1958), "Цыганскі кароль"(1958), "Сівая легенда" (1960). Раман "Леаніды не вернуцца да Зямлі" ("Нельга забыць") (1960-1962) – твор інтэлектуальна-псіхалагічны, шматпланавы, эксперыментальны. Раман "Каласы над сярпом тваім" (1962–1964). Шматпланавасць і маштабнасць рамана. Атмасфера і дух эпохі, глыбінная беларускасць твора. Сімволіка. стылёвыя асаблівасці. Аповесці "Зброя" (1964), "Ладдзя Роспачы" (1964). Жанрава-стылёвая адметнасць твораў. Раман "Хрыстос прыямліўся ў Гародні" (1965–1966), яго месца ў кантэксте еўрапейскіх літаратур. Веліч, краса кахання і прыроды ў аповесці "Чазенія" (1966). Аўтабіяграфізм і антываенны пафас аповесці "Лісце каштанаў" (1972).

		Гісторыка-дэтэктыўны раман "Чорны замак Альшанскі" (1979). Праблематыка твора, яго мастацкія асаблівасці. Драматургія, яе вобразы, праблематыка, жанрава-стылёвыя асаблівасці, сцэнічнае ўвасабленне. Публіцыстыка і літаратурнага крытыка, эсэістыка.
38.	Ніл Гілевіч	Біяграфія. Творчая актыўнасць паэта ў другой палове 50-х – 60-я гг. Асноўныя лірычныя сюжэты, матывы і вобразы паэзіі. Жанрава-кампазіцыйная і стылёвая адметнасць вянка санетаў "Нарач". Асаблівасці ідэйна-творчай эвалюцыі паэта ў 70–80-я гг. Класічныя традыцыі і наватарства. Жанрава-стылёвая разнастайнасць паэзіі Н.Гілевіча: ода, гімн, малітва, элегія, балада, санет, замова, эцюд, казка, байка, эпіграма і інш. Тэматычна-праблемная характарыстыка кніг "Жыта, сосны і валуны" (1992), "На высокім алтары" (1994), "Ёсць зямля" (1997) і інш. Меладычна-песенная аснова паэзіі Н.Гілевіча. Спалучанасць паэзіі Н.Гілевіча з традыцыямі вуснай народнай творчасці. Экалагічная скіраванасць пейзажнай лірыкі Н.Гілевіча. Псіхалагічная глыбіня ў раскрыцці першага кахання і звязаных з гэтым пачуццём учынкаў героя-падлетка ў паэме "Лодачкі" (1998). Сатырычны і гумарыстычны талент паэта. Раман у вершах "Родныя дзеці" (1985): жанравая адметнасць, сюжэт і кампазіцыя, канфлікт, сістэма вобразаў, праблематыка твора. Драматургія Н.Гілевіча. Актыўная праца ў галіне мастацкага перакладу.
39.	Анатоль Вярцінскі	Анатоль Вярцінскі як прадстаўнік інтэлектуальнай плыні ў беларускай паэзіі. Станаўленне творчай індывідуальнасці А.Вярцінскага. Зборнікі "Тры цішыні" (1966). "Чалавечы знак" (1968) і іх месца ў паэзіі таго часу. Інтэлектуальна-філасофская насычанасць кніг "З'яўленне" (1975), "Час першых зорак" (1975), "Ветрана" (1979). Зборнік выбраных твораў "Хлопчык глядзіць..." (1992). Жанравая сістэма ў паэзіі А.Вярцінскага: ода, гімн, элегія, медытацыя, прытча, малітва, плач, песня і інш. Прырода і чалавек ("Начны бераг", "Паэма мора", "Колькі лет, колькі зім!" і інш.). Глыбіня натурфіласофскага светаразумення, экалагічная скіраванасць аўтарскага мыслення. Лірычныя матывы кахання. Пранікнёнасць аўтарскіх інтанацый, эмацыянальнасць, выяўленчае майстэрства паэта.
40.	Іван Пташнікаў	Біяграфія. Сацыяльны характар канфліктаў у ранніх творах І.Пташнікава. Свет падлетка ў апавяданнях "Алені", "Алёшка", "Бежанка" (1962). Праблема ўзаемаадносін чалавека і прыроды. Аповесць "Лонва" (1964). Праблематыка, адметнасць жанравай будовы аповесці. Аповесць "Тартак" (1967). Раман "Мсціжы" (1970). Рэальная аснова аповесці "Найдорф" (1976). Увасабленне народнага погляду на вайну ў творы. Супярэчнасці часу ў рамане "Алімпіяда" (1984). Моўна-стылёвыя асаблівасці твора.

		Апавяданне "Львы" (1987) – яркае ўвасабленне наступстваў чарнобыльскай катастрофы. Творы 90-х гг., іх жанравая разнастайнасць. Значэнне творчасці І.Пташнікава ў гісторыі беларускай літаратуры.
41.	Вячаслаў Адамчык	Біяграфія пісьменніка. Жыццёпіс пражытка ў яго "Дзённіку". Тэтралогія "Чужая бацькаўшчына" (1977), "Год нулявы" (1982), "І скажа той, хто народзіцца" (1985), "Голас крыві брата твайго" (1990). Сімволіка назваў раманаў. Адметнасць мастацкай канцэпцыі беларускай гісторыі. Фантастычнае і рэальнае, сучаснае і мінулае ў апавесці "Падарожжа на Буцафале"(1991). Думкі і роздум пісьменніка ў "Развітальнай апавесці" (1999). Эсэістыка ў апошняй кнізе пражытка "Нязрушаны камень" (2002). Проза В.Адамчыка і класічная эпічная традыцыя (Я.Колас, М.Гарэцкі, К.Чорны, І.Мележ).
7 семестр		
42.	Літаратурны працэс сярэдзіны 80-х гг. XX ст. – пачатку XXI ст.	Агульныя звесткі пра развіццё беларускай літаратуры ў другой палове 80-х — 90-я гг. Традыцыі і наватарства ў сучаснай літаратуры. Эстэтыка-выяўленчыя кірункі, плыні, тэндэнцыі: рэалізм, неарамантызм, авангардызм, імпрэсіянізм, постмадэрнізм і інш. Літаратурна-выдавецкі працэс у сучаснай Беларусі. СМІ ў беларускай культурнай прасторы. Авангардныя пошукі творчай моладзі. Складанасці і праблемы сучаснага літаратурнага працэсу. Палілінгвістычнасць літаратуры Беларусі. Стварэнне мастацкіх твораў на розных мовах: рускай, польскай, ідыш, іспанскай, нямецкай, курдскай, армянскай і інш. Літаратурны друк на рускай мове. Пісьменнікі, якія пісалі ці пішуць на дзвюх або некалькіх мовах (А.Адамовіч, Р. Рэлес, Г.Чарказян, інш.). Рускамоўная літаратура Беларусі: В.Блажэнны, А. Дракахруст, А.Скульянаў, М. Чаргінец, А.Папова, С. Алексіевіч, А.Аўруцін, Э. Скобелеў, інш. Роля і стан мастацкага нерукладу на сучасным этапе. Замежныя пісьменнікі на беларускай мове. Міжнародныя літаратурныя сувязі і кантакты. Уганараванне дзяржаўнымі ўзнагародамі і літаратурнымі прэміямі іншых краін беларускіх пісьменнікаў. Беларуская літаратура ў свеце, выхад анталогій беларускай паэзіі ў Расіі, Балгарыі, Югаславіі, інш. Перакладчыкі і папулярызатары беларускай мастацкай літаратуры за мяжой: Ф. Няўважны, Е.Путрамонт, В. Жыдліцкі, Ч. Сэнюх, Н. Выхаў, С.Паптонев, Р. Рандаў, В. Сінг, М. Абала, Р. Эўцімава і інш. Беларуская літаратура замежжа (М. Сяднёў, Я.Юхнавец, М. Кавыль, А. Бярозка, У. Клішэвіч, інш.). Творчасць пісьменнікаў замежжа ў агульнаацыянальным літаратурным кантэксце.
43.	Агульныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай паэзіі	Традыцыя філасафізму і яе ўплыў на сучасную паэзію. Інтэлектуалізацыя мастацкага мыслення. Біблейска-філасофскія і рэлігійна-хрысціянскія матывы (М. Танк, В. Зуёнак, М.Шамякіна, інш.). Мадэрнізацыя паэтычнай свядомасці. Жанравая разнастайнасць беларускай паэзіі. Паяднанне публіцыстычнага, філасофскага і інтымна-псіхалагічнага пачаткаў у сучаснай лірыцы (П.Панчанка, В.Зуёнак,

		Н.Гілевіч, С. Грахоўскі, інш.). Сучасная паэтычная міфатворчасць. Вобразы беларускай міфалогіі (М. Танк, Р. Барадулін, А. Мінкін, А. Сяс, інш.). Прыродацэнтрызм як аснова мыслення сучасных паэтаў. Драматызм вершаў на экалагічную тэматыку. М. Мятліцкі як летапісец чарнобыльскай трагедыі. Пафас і вобразны свет кніг "Торкі вырай" (1989), "Палескі смутак" (1991), "Бабчын" (1996), "Хойніцкі сшытак" (1999), "Замкнёны дом" (2005). Паэтычныя маналогі, элегіі, балады, пасланні і інш. Партрэты землякоў-бабчынцаў. Матывы і міфалагемы нядолі, гора, бяды, ліха, смерці. Паэтыка чарнобыльскага пейзажу. Багацце духоўнага зместу ў лірыцы кахання Я.Янішчыц, Р. Баравіковай, Г. Бураўкіна, інш. Наватарства ў галіне вершаванай формы і іншыя мастацкія пошукі сучаснай паэзіі. Лірыка Л. Дранько-Майсюка ў кантэксце эстэтыкі імпрэсіянізму. Адкрыццё паэзіі ў прозе жыцця (зборнік "Вандроўнік", 1983). Паэтызацыя роднага Палесся. Рэцэпцыя антычнай культуры. Л. Дранько-Майсюк як пясняр кахання (цыкл "Вершы для А."). Беларуская паэма на сучасным этапе: жанравая сінтэтычнасць, разнастайнасць мастацкіх формаў, інш. Выяўленне розных аспектаў чалавечага быцця: маральнага, сацыяльнага, гістарычнага, рэлігійнага і інш.
44.	Рыгор Барадулін	Біяграфія. Вайна ў лёсе паэта. Кнігі наэзіі "Маладзёк над стэпам" (1959), "Рунець, красаваць, налівацца!" (1961), "Нагбом" (1963), "Неруш" (1966), "Адам і Ева" (1968) і інш. Інтэнсіўнае развіццё творчай індывідуальнасці паэта, яго наватарства. Самабытнасць яго паэтычнага голасу сярод творцаў "новай хвалі". Трывога паэта пра нацыянальныя духоўныя каштоўнасці ("Неруш" і інш.). Творчая актыўнасць. Багацце і разнастайнасць творчых набыткаў. Паэтычны плён: кнігі "Рум" (1974), "Абсяг" (1978), "Вечалле" (1980), "Амнітуда смеласці" (1983), "Маўчанне перуна" (1986), "Самота паломніцтва" (1990), "Міласэрнасць нлахі" (1992), "Евангелле ад Мамы" (1995), "Босая зорка" (2001) і інш. Пераклады сусветнай класікі. Р. Барадулін як дзіцячы пісьменнік. Зварот паэта да народнага гумару, смешных гісторыі, анекдоты ад Барадуліна, энграмы і шаржы. Трагізм гучання твораў Р. Барадуліна пра Чарнобыль. Матывы смутку, жалобы, смяротнай пагрозы ў кнігах "Самота паломніцтва" і "Міласэрнасць плахі". Эстэтычная адметнасць кнігі "Ксты" (2005). С Рэлігійна-духоўныя і маральна-філасофскія шуканні паэта. Грамадзянская лірыка Р. Барадуліна. Патрыятычныя пачуцці і гістарызм як аснова светапогляду паэта. Сцвярджэнне ідэі духоўнай моцы і годнасці беларускага народа. Хваласпеў роднаму слову, трывога за яго лёс. Канцэпт кахання ў паэзіі Р. Барадуліна. Тонкі лірызм, эмацыянальная экспрэсіўнасць у выяўленні інтымных пачуццяў. Узнёслае і светлае, драматычнае і балючае ў творах на любоўную тэматыку. Краса кахання і музыка слова ў вершах паэта. Феномен наэтычнага майстэрства Р. Барадуліна. Барадулінскі метафарызм у кантэксце нацыянальнай наэтычнай традыцыі (У. Дубоўка, Я. Пушча І ІІІІ.) . Інтанацыйна-гукавая інструментоўка вершаў "Станцыя

		Грамы", "Крык крыг", "Да партрэта Ваўчэнскага возера ў гуках" і інш. Гульнёвы нрынцын у вершах Р. Барадуліна і творчасць постмадэрністаў. Гулліва-смахавая стыхія ў паэме "Смаргонская акадэмія" (1975). Разнастайнасць жанрава-стылёвых формаў у творчасці Р. Барадуліна: верлібр, акрасанет, пацеры, навела, лера-паэма і інш. Моўная лабараторыя Р. Барадуліна. Майстэрства паэта ў галіне словатворчасці. Барадулінскія аказіяналізмы, лексічныя новаўтварэнні як сведчанне арыгінальнасці аўтарскага самавыяўлення, разняволення фантазіі паэта, пошукавага характару яго думкі. Адкрыццё новых сэнсаў і адценняў слова.
45.	Янка Сіпакоў	Біяграфія. Шырыня творчага дыяпазону пісьменніка. Прастата і ўзвышанасць ранняй паэзіі: "Сонечны дождж" (1960), "Лірычны вырай" (1965), "Дзень" (1968), "3 вясны ў лета" (1972), "Вочы ў вочы" (1978, выбранае), "Усміхніся мне" (1984). Паэзія кахання, пейзажная лірыка. Наватарскі характар кнігі "Веча славянскіх балад" (1973). Шырокі ахоп гістарычных падзей. Канцэпцыя чалавека і часу ў баладах "Чубы", "Булава", "Вяселле", "Касцёр" і інш. Паглыбленне філасофскага зместу ў прозе Я.Сіпакова. Цыкл апавяданняў "Жанчына сярод мужчын" (1980). Інтэлектуалізацыя прозы пісьменніка. Аповесці-канцэпцыі, апавяданні-канцэпцыі, творы — "формулы жыцця". Кнігі "Крыло цішыні" (1976), "Усе мы з хат" (1982), "Спадзяванне на радасць" (1983), "Пяць струн" (1984), "Сад людзей" (1985), "Журба ўстылі рэтра" (1990), "Тыя, што ідуць" (1993), фантастычная аповесць "Блуканні па іншасвеце" (1994) і інш. Ідэйна-жанравыя пошукі пісьменніка. Прыпавесцевасць яго твораў. Навізна кнігі прыгчаў "Тыя, што ідуць" (1993). Філасофска-канцэптуальная аснова твораў празаіка. Адметнасць стылю пісьменніка, павышэнне суб'ектывізму, выкарыстанне алегорый, сімволікі, настраёвы, пачуццёвы характар прозы. "Паэтызацыя" прозы і "празаізацыя" паэзіі. Паэмы ў прозе з кніг "Ахвярны двор" (1991). Праблема наступстваў чарнобыльскай катастрофы ў паэме "Одзіум". Мініяцоры, эсэ, крытычныя артыкулы Я.Сіпакова. Пераклады класічнай паэзіі. Жанрава-стылёвае ўзбагачэнне беларускай мастацкай літаратуры ў кнігах Я. Сіпакова.
46.	Раіса Баравікова	Жыццёвы і творчы шлях. "Сонечнасць" ранняй паэзіі. Прастора ў вершах паэтэсы. Топасы радзімы і іх вобразна-паэтычнае ўвасабленне ("Наша вёска", "Прыводзяць шляхі-дарогі...", інш.). Архетыповы вобраз саду ("Мне сёння прыснілася хата...", "Мазурка", "Восеньскі сад", "Рамантычная дзяўчына шукае шчасце", інш.). Інтымная лірыка ў кнігах "Рамонкавы бераг" (1974), "Слухаю сэрца" (1978), "Такое кароткае лета" (1981), "Адгукнуся голасам жалейкі" (1984), "Каханне" (1987), "Пад небам першага спаткання" (1990), "Люстэрка для самотнай" (1992), "Сад на капялюшыку каханай" (1998). Экспрэсіўнасць вобразна-выяўленчых сродкаў. Філасофская рэфлексія, медытатыўны роздум ў лірыцы паэтэсы. Ускладненасць пачуццяў, спасціжэнне сутнасці жыцця, чалавечага шчасця, зямнога існавання. Зварот да вобразаў мінулага ў творах "Партрэт жонкі Станіслава Ксаверыя Прушынскага XVIII стагоддзя",

		"Кастусь Каліноўскі", "Саламея", "Барбара Радзівіл", інш. Драматургічнае майстэрства ў паэме "Барбара Радзівіл" (1992). П'еса "Пятля часу" (1996): праблемная скіраванасць, жанравыя і сюжэтна-кампазіцыйныя асаблівасці. Проза Р. Баравіковай. Аповесць "Кватарантка" (1980): асэнсаванне праблем свайго часу, жаночых лёсаў. Наватарства кнігі "Вячэра манекенаў" (2002). Асаблівасці псіхалагічнай фантастыкі Р. Баравіковай. Творы для дзяцей "Галенчыны "Я", альбо Планета Цікаўных Хлопчыкаў" (1990), "Дзве аповесці пра Міжпланетнага Пажарніка і казка пра жабяня Квыш-квыш" (1996). Перакладчыцкая дзейнасць.
47.	Алесь Разанаў	Жыццё і творчасць. Лёс зборніка "Адраджэнне" (1970). Сімволіка назвы. Праблематыка кнігі. Пошукавы характар зборніка "Назаўжды" (1974). Агульныя рамантычны пафас кнігі і паглыбленне ў нацыянальную гісторыю беларусаў, цікавасць да яе трагічных старонак. Эксперыменты ў сферы жанру і стылю. Аўтарскі жанр "пункціраў" як варыянта філасофскай лірыкі. Асаблівасці асацыятыўна-вобразнага пісьма і адцягнута-філасофская змястоўнасць верша. Зборнік "Каардынаты быцця" (1976). Жанр філасофскай паэмы ў кнізе. Пошукі "новай рэальнасці" ("метарэальнасці"). Зварот да старажытнагрэчаскай міфалогіі ў "Паэме калодзежа". Зборнік "Шлях — 360" (1981). Наватарства ў сферы тэматыкі і паэтыкі. Уплыў усходніх філасофскіх сістэм на творчае станаўленне. Біблія ва ўспрыняцці і ацэнцы паэта. Квантэмы як аўтарскі жанр і яго мастацка-вобразныя характарыстыкі. Зборнікі "Вастрыё стралы" (1988) і "Паляванне ў райскай даліне" (1995) як працяг інтэлектуальна-філасофскіх і творча-эстэтычных пошукаў паэта. Версэты як аўтарскі жанр філасофскай лірыкі і яго стылёвыя прыкметы. Працяг паэтычнага аповеду пра жыццё рэчаў у нацыянальнай гісторыі беларусаў ў зборніку "У горадзе валадарыць Рагвалод" (1992). Умоўна-асацыятыўная вобразнасць. Зборнікі "Рэчаіснасць" (1998) і "Тановарскія пункціры" (2002) як працяг і развіццё пошукаў паэта ў новай літаратурнай сітуацыі. Кніга "Wortdichte" (2003), напісаная па-нямецку. Паэмы "Тліна", "Камень", "Жалеза" і сэнс архетыпаў у беларускай ментальнасці. Эсэістыка А. Разанава ("Васілёк і жыта", "Сёе-тое нра карані і нра ісціну", "Нататкі на дубовых лістах", "Медытацыі наўзбоч "Шляху — 360"). Пераклады А. Разанава.
48.	Яўгенія Янішчыц	Асоба і лёс. Першая кніжка "Снежныя грамніцы" (1970) і яе ацэнка у тагачаснай крытыцы. Далейшая творчая эвалюцыя наэтэсы, выхад кніг "Дзень вечаровы" (1974), "Ясельда" (1978), "На беразе пляча" (1980), "Пара любові і жалю" (1983), "Каліна зімы" (1987). Кнігі творчай спадчыны паэтэсы "У шуме жытняга святла" (1988) і "Выбранае" (2000). Паэтызацыя родных краявідаў і палескага краю ("Прыедзь у край мой ціхі...", "Старана мая азёрная" і інш.). Вясковы свет як сфера ідэальнага, прыгожага, гарманічнага быцця. Інтымная лірыка. Вобразы землякоў, працавітых людзей беларускага Палесся. Вобраз маці як апірышча духоўнага свету Я. Янішчыц. Аднавяскоўцы паэтэсы як ахвяры часу, пакутнікі, людзі трагічнай эпохі.

		Музычна-песенная прасодыя верша. Зварот да народнай культуры, арганічнае выкарыстанне фальклору сваёй мясцовасці (песні, побытавыя гісторыі, прымаўкі, народныя прыкметы, параўнанні і інш.), палескай дыялектнай лексікі, імёнаў, тапонімаў. Паэмныя творы Я. Янішчыц, іх жанравая спецыфіка, вобразны свет, сюжэтна-кампазіцыйная адметнасць. Спалучэнне сілаба-танічнага верша і рыфмаванай прозы ў паэме "Ягдны Хутар". Лірыка-драматычны пачатак, эмацыянальная экспрэсія і псіхааналіз у паэмах "Акно ў дождж" і "Прызнанне вачамі". Грамадзянскасць пафасу "Зорнай паэмы". Набыткі Я. Янішчыц у жанры апавядання. Ненасрэднасць, даверлівасць аповеду, паэтычнасць і гумар як вызначальныя стылёвыя асаблівасці яе прозы.
49.	Асноўныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай прозы	Актывізацыя ідэйна-творчых пошукаў, пашырэнне выяўленчых магчымасцей беларускай прозы 80—90-х гг. Мастацкія набыткі ў жанрах рамана, аповесці і апавядання. Разнастайнасць тэматыкі і праблематыкі сучаснай прозы. Лес беларускага народа ў XX ст. у асэнсаванні сучаснай прозы (раман В. Карамазова "Бежанцы" і інш.). Трагедыйнае адлюстраванне даваеннага часу: В. Быкаў ("Аблава") і інш. Чарнобыльская тэма ў творах беларускіх пісьменнікаў: І. Пташнікаў ("Львы"), І. Шамякін ("Злая зорка"), В. Карамазав ("Краем Белага шляху") і інш. Паказ пасляваеннага жыцця ў рамане Г. Далідовіча "Заходнікі". Новыя падыходы ў мастацкім асэнсаванні ваеннага мінулага. Трагічная праўда часу ў творах другой паловы 80—90-х гг. (А. Адамовіч, В. Быкаў, І. Шамякін, І. Чыгрынаў і інш.). Творы, напісаныя на мемуарным матэрыяле, звязаныя з рэпрэсіямі, парушэннем законнасці: М. Бяганская, Л. Геніюш, С. Грахоўскі, П. Крэнь, Б. Мікуліч, П. Пруднікаў. Сацыяльныя і маральна-этычныя праблемы ў прозе пра беларускую вёску (А. Жук, В. Казько, А. Федарэнка і інш.). Падзеі і вобразы беларускай гісторыі ў пражайтных творах сучасных пісьменнікаў (І. Шамякін, В. Іпатава, Г. Далідовіч, К. Тарасаў, У. Арлоў, В. Чаропка, А. Наварыч).
50.	Іван Шамякін	Жыццёпіс і творчасць. Маральная сутнасць канфлікту. Гуманістычны пафас твора. Раман "Тлыбокая плынь" (1949), яго папулярнасць і высокая грамадская ацэнка. Прычыны фенаменальнага поспеху твора. Блізкасць герояў рамана да іх прататыпаў. Наватарства пісьменніка ў распрацоўцы партызанскай тэмы. Адлюстраванне ў рамане "У добры час" (1952) першых гадоў мірнага жыцця. Змены ў ацэнцы твора крытыкай на працягу дзесяцігоддзяў. Творчасць І. Шамякіна другой паловы 50-х — 60-х гг. Наватарская адметнасць рамана "Крыніцы" (1956). Надзённасць, актуальнасць пастаўленых праблем, асэнсаванне складаных грамадскіх працэсаў. Школа, вёска і калгаснае жыццё ў адлюстраванні пражайтка. Стылёвыя асаблівасці рамана: публіцыстычнасць, спалучэнне рэалізму і рамантызму. Сюжэтна-кампазіцыйная пабудова пенталогіі "Трывожнае шчасце", якая ўключае цыкл аповесцей "Непаўторная вясна" (1957), "Начныя зарніцы" (1958), "Агонь і снег" (1959), "Пошукі сустрэчы" (1959) і "Мост" (1965). Аўтабіяграфічнасць твораў. Лірычная плынь аповеду ў

		"Трывожным шчасці". Майстэрства псіхалагічнага аналізу. Роля мастацкіх прыёмаў і сродкаў у індывідуалізацыі характараў (рамантызацыя, рэфлексія, псіхалагічная дэталі і інш.). Значэнне зборнікаў І. Шамякіна "На знаёмых шляхах" (1949), "Дзве сілы" (1951), "Першае спатканне" (1956), "Матчыны рукі" (1961), "Вячэрні сеанс" (1968) у развіцці беларускага апавядання. Маральны пафас у асэнсаванні чалавека і жыцця. І. Шамякін — адзін з лепшых у беларускай літаратуры майстроў паказу жаночых характараў. Складанасць чалавечых узаемаадносін у апавесці "Ах, Міхаліна, Міхаліна" (1966). Жанчына і вайна ў апавесцях "Шлюбная ноч" (1974), "Тандлярка і паэт" (1975), рамане "Зеніт" (1987) і інш. Асэнсаванне пісьменнікам вострых маральна-этычных праблем і агульнафіласофскіх пытанняў чалавечага быцця. Сацыяльна-этычная сутнасць канфлікту ў рамане "Сэрца на далоні" (1963). Праблемнасць рамана "Снежныя зімы" (1968). Тэматычна-праблемная навізна рамана "Атланты і карыятыды" (1974). Архітэктурна ў жыцці І. Шамякіна. Прататып галоўнага героя. Узмацненне інтэлектуальнага пачатку, мастацкага аналітызму. Сутнасць канфлікту твора. Катэгорыя памяці, праблема злачынства і даравання ў рамане "Вазьму твой боль" (1979). Маральна-псіхалагічная сутнасць канфлікту. Творчая актыўнасць пісьменніка ў другой палове 80-х — 90-я гг. Апавесць "Драма" (1988) як мастацкі дакумент часу перабудовы. Мастацкае нерасэнсаванне савецкай гісторыі ў апавесці "Ахвяры" (1990). Першы раман пра Чарнобыль у беларускай літаратуры — "Злая зорка" (1991). Пратэст пісьменніка супраць слянога тэхнічнага прагрэсу, супраць антычалавечых эксперыментаў над народамі, на якія яго асудзілі бяздушныя, палахлівыя і раўнадушныя кіраўнікі. Працяг асэнсавання трагічных падзей у апавесці "Зона павышанай радыяцыі" (1997). Гістарычны раман "Вялікая княгіня" (1996). Арыентаванасць пісьменніка на ідэалы хрысціянства. Духовны свет княгіні Алены. Паэтыка рамана. Адлюстраванне разнастайных бакоў сучаснага жыцця і маральна-этычнай праблематыкі ў апавесцях "Сатанінскі тур" (1993), "Падзенне" (1994), "Без пакаяння" (1995), "Палеская мадонна" (1996), "Крывінка" (1995), "Завіхрэнне" (1998), "У засені палаца" (2000) і інш. Набліжэнне аўтарскай трактоўкі свету да антыўтопіі і літаратуры абсурду. Рэалізм як вызначальны творчы метады І. Шамякіна. Інтэртэкстуальнасць твораў пра сучаснасць, постмадэрнісцкія рысы пісьма. Лаканізм стылю апавесцей, жорсткая манера адлюстравання. Публіцыстыка, літаратурная крытыка і дзённіковыя запісы І. Шамякіна. Кнігі "Размова з чытачом" (1973), "Карэнні і галіны" (1986), "Роздум на апошнім перагоне" (1998), "Начныя ўспаміны" (2002—2004).
51.	Іван Чыгрынаў	Жыццё і творчасць празаіка. Апавяданні І. Чыгрынава са зборнікаў "Птушкі ляцяць на волю" (1965), "Самы шчаслівы чалавек" (1967), "Ішоў на вайну чалавек" (1973). Спецыфіка жанру апавяданняў-вандровак, апавяданняў-даследаванняў. Дакументалізм як

		адна з прыкмет "малой прозы" І. Чыгрынава. Пенталогія пра вайну, яе жанравая адметнасць. Асаблівасці мастацкага хранатопу. Гісторыя напісання. Раман "Плач перапёлкі" (1972). Мастацкая канцэпцыя "ўсенароднай вайны". Вобразы беларускай прыроды ў творы. Калектыўны партрэт народа. Тыпы "народных філосафаў" (Парфён Вяршкоў, Кузьма Прыбытку). Гісторыя беларусаў у біяграфіі Дзяніса Зазыбы. Вобраз Радзівона Чубара, тып "сталінскага кіраўніка". Вобразы калабарантаў (Брава-Жыватоўскі, Мікіта Драніца). Пераасэнсаванне даваеннай беларускай гісторыі. Праблема гераізму і ахвярнасці ў разуменні персанажаў і аўтара. Цана Вялікай Перамогі. Раман "Свае і чужынцы" (1984). Драматычны канфлікт паміж станоўчымі і адмоўнымі персанажамі твора як увасабленне трагедыі народа. Народная мараль і яе праявы ў паводзінах жыхароў вёскі Верамейкі. Паглыбленне цікавасці да гістарычных асноў нацыянальнага характару. Апісанне народных абрадаў і культурных традыцый. Вобразы здраднікаў у рамане. Раман "Вяртанне да віны" (1992). Праблема адказнасці і віны як сведчанне зменаў у светапоглядзе праяіка. Рэалістычны наказ трагедыі народа на акуніраванай тэрыторыі. Раман "Не усе мы згінем" (1996). Змены ў стылістыцы твора. Сістэма вобразаў. Драматургія І. Чыгрынава. Арыгінальнае прачытанне вядомых фактаў і падзей беларускай мінуўшчыны ў п'есах "Звон — не малітва", "Следчая справа Вашчылы", "Чалавек з мядзведжым тварам", "Ігракі", "Осцей — Альгердаў унук" і інш.
52.	Віктар Казько	Віктар Казько як прадстаўнік "міфалагічнага рэалізму" ў беларускай літаратуры. Жыццяпіс і творчасць пісьменніка. Лёс "дзяцей вайны. Мастацкае адлюстраванне біяграфіі ў аповесцях "Высакосны год" (1972), "Добры дзень і бывай" (1974). Аповесць "Суд у Слабадзе" (1978). Сімволіка назвы. Міфавобразы і міфаматывы ў творы. Маналогі і "плынь свядомасці" ў творы. Раман "Неруш" (1981). Праблемы экалогіі прыроды ўрамане і ў аповесцях-"спадарожніках" "Цёмны лес — тайга густая" (1973), "Цвіце на Палессі груша" (1978). Узбагачэнне паняцця рэалізму. Міфалагічнае ў прозе В. Казько (Княжбор, Жалезны Чалавек). Вобраз Палесся як Эдэму. Вобразы палешукоў. Раман "Хроніка дзіцячага саду" (1986). Сімволіка Саду як зямнога раю. Вобразы дзяцей-сірот. Жыццё чалавека ў свеце прыроды. Роля гістарычнай рэтраспекцыі ў стварэнні вобраза сучаснасці. Міфалагічны пачатак ва ўспрыманні свету. Драматызацыя жанру і паглыбленне філасафізму ў аповесцях "Выратуй і памілуй нас, чорны бусел" (1993), "Но Пасаран" (1993), "Прахожы" (1995), "Да сустрэчы..." (1997) і інш. Засваенне сэнсу экзістэнцыяльнай катэгорыі абсурду ў дачыненні да сучаснай беларускай гісторыі ў рамане "Бунт незапатрабаванага праху" і ў аповесці "Час збіраць косці" (2005). Эсэістыка пісьменніка.
53.	Агульныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай драматургіі	Агульныя тэндэнцыі ў развіцці сучаснай беларускай драматургіі. Зварот да вопыту тэатра і драмы абсурду: А. Дзялендзік, Г. Багданава, І. Сідарук і інш. Сучасная п'еса і

		герменеўтыка. П'еса-рымейк у сучаснай драматургіі. Гістарычныя рэтраспекцыі ў сучаснай драматургіі (І. Чыгрынаў, А.Петрашкевіч, А. Дудараў, Р. Баравікова, інш.). Сатыра і гумар у камедыях Г. Марчука, У. Сауліча і інш. Сацыяльна-маральная заостранасць канфлікту ў п'есах М.Матукоўскага. Драматургія для дзяцей. "Рыцарская" п'еса (Л.Рублеўская, П.Васючэнка, інш.).
54.	Аляксей Дудараў	Жыццёпіс і творчасць. Шлях да поспеху. Акцёрская кар'ера. Творчыя пошукі свайго стылю ў драматургіі. Зборнік апавяданняў "Святая птушка" (1979). Жанрава-стылёвыя асаблівасці прозы А. Дударава і праблема драматызацыі сюжэта. Вобразы герояў-"дзівакоў" як носбітаў беларускіх уяўленняў пра мараль (павышаная чуласць, ранімасць, арыентацыя на высокае і прыгожае ў жыцці, вонкавая прасцякаватасць). Праблема духоўнасці ў бездухоўным свеце П'есы "Выбар" (1979) і "Апошні ўзлёт" (1982). Актуальнасць маральна-этычнай праблематыкі (каштоўнасці чалавечага жыцця, "неперспектыўных вёсак"). Яскравыя людскія тыпы ў п'есе "Вечар" (Гастрыт, Мульцік, Ганна). Канфлікт асобы і асяроддзя. П'еса "Парог" (1981). Сімволіка-метафарычны пласт у змесце п'есы (вобраз "парога"). П'еса "Радавыя" (1984), яе сцэнічны поспех. Ідэйна-вобразныя і жанрава-стылёвыя асаблівасці твора у кантэксце беларускай і рускай "ваеннай прозы". Сістэма вобразаў. Новыя героі ("лішнія людзі", "людзі дна", бамжы, бадзягі) у п'есе "Злом" (1987). Рэальнае і фантастычнае ў драме "Адцуранне" (1994), раскрыццё ў ёй трагізму Чарнобыля. Засваенне драматургічнага вопыту майстроў сімвалістычнай трагедыі (сімволіка, умоўнасць, фантасмагорыя, "кніжнасць"). Зварот да нацыянальнай гісторыі ў п'есах "Купала" ("Князь Вітаўт", 1994), "Палачанка" (1998), "Чорная панна Нясвіжа" (1998), "Крыж" (2000), інш. П'есы "Кім" (2000) і "Люці" (2002), іх жанравая адметнасць і вобразы-персанажы.
55.	Мікола Матукоўскі	Жыццёвы і творчы шлях. Сацыяльна-маральная заостранасць канфлікту ў п'есах М. Матукоўскага. Праблематыка твораў драматурга, іх жанравая адметнасць. Майстэрства тынізацыі і камізму ў п'есе "Мудрамер" (1987). Публіцыстычная скіраванасць драмы "Бездань" (1992), выяўленне ў ёй складанасці ўнутранага стану чалавека. Гратэск і парадокс у мастацкай сістэме камедыі "Калізей" (1992).

2. Практычныя заняткі: найменне тэм і іх змест

№ п/п	Практычныя заняткі	Змест
1	2	3
4 семестр		
1.	Янка Купала	1. Біяграфія. Радавод Купалы. 2. Раннія вершы 1904–1907 гг. 3. Мастацкая эвалюцыя ў зборніках "Жалейка" (1908), "Тусляр" (1910), "Шляхам жыцця" (1913). 4. Інтымная лірыка Я. Купалы. 5. Раннія паэмы Я. Купалы: "Зімою", "Нікому", "Калека", "Адплата кахання", "У Піліпаўку", "За што?" (1906–1908). 6. Фальклорны каларыт і непаўторнасць выяўленчых сродкаў у паэмах "Курган" (1910) і "Бандароўна" (1913). 7. Дэманічнае і гераічнае ў персанажах паэмы "Магіла льва" (1913). 8. Услаўленне кахання, жанчыны і працы, гармонія і прыгажосць жыцця ў паэме-ідыліі "Яна і я" (1913), яе мастацкія асаблівасці. 9. Гістарызм паэм "Курган", "На Куццю" (1911), "Гарыслава" (1912), "На Дзяды" (1912), "Бандароўна", "Магіла льва". 10. Драматычныя паэмы. Праблематыка "Адвечнай песні" (1908). Мастацкія асаблівасці паэмы "Сон на кургане" (1910). 11. Літаратурныя традыцыі і эстэтычныя вытокі драматургіі Я. Купалы. 12. Камедыя "Паўлінка" (1912). Прататыпы дзейных асоб. Праблематыка і вобразы. 13. Драма "Раскіданае гняздо" (1913). Аўтабіяграфічная аснова, сацыяльна-філасофскі і сімвалічны характар. 14. Трагікамедыя "Тутэйшыя" (1922). Праблематыка і жанравая адметнасць. 15. Вершы 20-х гг.: радасць і трывога. 16. Паэма "Безназоўнае" (1924). Сімволіка і паэтыка паэмы. Увасабленне вобраза Беларусі ў творы. 17. Даніна часу ў творах паэта 30-х гг. Паэма-рэпартаж "Над ракой Арэсай" (1933). "Ляўкоўскі цыкл". Святочна-каляндарныя, рамантычна-ідэалізаваныя вершы. Грамадзянскае, асабістае ў гэтых творах, іх народная песеннасць. 18. Я. Купала як пясняр інтэрнацыянальных пачуццяў, дружбы народаў і як аўтар вершаў для дзяцей. Мастацкі пераклад. Нізка вершаў "На заходнебеларускія матывы". Паэма "Тарасова доля" (1939). 19. Творчасць Я. Купалы перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Вершы ("Беларускім партызанам", "Зноў будзем шчасце мець і волю...") і публіцыстыка ("Кліч да беларускага народа"). 20. Уплыў Я. Купалы на беларускую літаратуру. Яго месца ў сусветным літаратурным кантэксце. 21. Бібліяграфія асноўных выданняў Я. Купалы на беларускай мове. 22. Я. Купала ў мастацтве і духоўным жыцці беларускага народа.

2	Якуб Колас	1. Біяграфія пісьменніка на фоне эпохі. 2. Ранняя творчасць: грамадска-публіцыстычныя вершы, сатырычныя вершы. Сістэма пейзажных вобразаў у паэзіі Я. Коласа як адлюстраванне нацыянальнага свету. 3. Проза. "Наша сяло, людзі і што робіцца ў сяле" (канец 90-х гг. XIX ст.) і пражыццёвыя творы з "Другога чытання для дзяцей беларусаў" (1909) у творчай спадчыне пісьменніка. 4. Эвалюцыя Я. Коласа ад фальклорных, этнаграфічна-бытавых замалёвак, маралізатарска-дыдактычнай імпрэсіі, верша у прозе да апавяданняў сацыяльна-бытавых, сацыяльна-аналітычных, да псіхалагічна заглыбленай, прытчавай і філасофскай прозы з яе шматграннасцю і класічнай завершанасцю ("Слабода", "Думкі у дарозе", "Васіль Чурыла", "Бунт", "Нёманаў дар", "Малады дубок"). 5. Мастацкая змястоўнасць сатырычна-гумарыстычных апавяданняў ("Соцкі падвёў", "Пісаравы імяніны", "Недаступны"). 6. Філасофская праблематыка і алегарычнасць "Казак жыцця" (1906 – 1956). 7. Паэма "Новая зямля" (1911—1923). Аўтабіяграфічнасць твора. Гісторыя яго напісання. Жанравыя асаблівасці і праблематыка. Ідэйны змест паэмы.. 8. Паэма "Сымон-музыка" (1911—1925). Творчая гісторыя першай, другой і трэцяй рэдакцый твора. Філасафічнасць і выяўленчыя сродкі. Жанр, ідэя, праблематыка. Гістарычны аспект у паэме. Аўтабіяграфічнасць у творы. Асэнсаванне ў паэме праблемы мастака і народа. 9. Зборнік вершаў "Водгулле" (1922). Роздум над лёсам Беларусі ў вершах 1917—1921 гг. 10. Адлюстраванне Я. Коласам у апавяданнях 20-х гадоў падзей рэвалюцыі, грамадзянскай вайны і савецкай рэчаіснасці ("Сяргей Карага", "Крывавы вір", "У двары пана Тарбеева", "Адукацыя", "Хатка над балотцамі"). 11. Трылогія "На ростанях" (1921—1954). Творчая гісторыя, кампазіцыя, жанравыя асаблівасці. Аўтабіяграфічнасць і прататыпы герояў. 12. "Юнацкая" аповесць "На прасторах жыцця" (1925—1926): героі, стыль аповесці. Яе паэтычнасць і лірызм. Сюжэт і мова твора. 13. Матывы лірыкі Я. Коласа 30-х гадоў. 14. Аповесць "Адшчапенец" (1930—1931). 15. Аповесць "Дрыгва" (1933). Гісторыя напісання і фактычная аснова твора. Змест і праблематыка. Вобразы дзеда Талаша і яго баявых папалчнікаў. Алегарычны сэнс некаторых малюнкаў. Сюжэт і кампазіцыя. 16. Драматургія Я. Коласа. П'есы "Вайна вайне" (1926—1938), "У Пушчах Палесся" (1937). Іх праблематыка, героі. 17. Творчасць пісьменніка для дзяцей. 18. Творчасць Я. Коласа перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Публіцыстыка і паэзія. Пранікнёнасць патрыястычнага пачуцця у вершах ("Талас зямлі", "Чымган"). Выкрыццё фашызму. Асаблівасці коласаўскай сатыры ваеннага часу. 19. Паэмы "Суд у лесе" (1943), "Адплата" (1945). Паэма "Рыбакова хата" (1939—1946). 20. Раскрыццё паэтычнага таленту Я. Коласа у інтымнай і філасофскай лірыцы пасляваеннага часу. 21. Навуковая і грамадская дзейнасць. Падручнік "Методыка роднае мовы" (1926). 22. Я. Колас у кантэксте сусветнай літаратуры (А. Пушкін, М. Гоголь, М. Някрасаў, І. Бунін, А. Міцкевіч, У. Фолкнер, інш.). 23. Бібліяграфія асноўных выданняў Я. Коласа на беларускай мове. 24. Крытычныя і літаратуразнаўчыя працы аб жыцці і творчасці пісьменніка. 25. Вобраз Я. Коласа ў мастацтве.
---	------------	--

3.	Максім Багдановіч	1. Біяграфія паэта. 2. Імпрэсіянізм, сімвалізм і неакласіцызм у яго паэзіі. 3. Мастоцкая канцэпцыя кнігі паэзіі "Вянок" (1913). Задума, Гісторыя выдання, структура. 4.. Свет кахання, матывы жыцця і смерці (нізкі "Мадонны", "Каханне і смерць", інш.). 5. Мастоцкі свет нізак "Эрас", "Лясун"; вершаў "Прыйдзе вясна", "Дзед", "Народ, Беларускі Народ!", створаных у 1908—1913 гг. 6. М. Багдановіч як літаратуразнаўца і крытык. Артыкулы "Глыбы і слаі" (1911), "За тры гады" (1913), "Забыты шлях" (1915). 7. М. Багдановіч і ўкраінская літаратура. Артыкулы "Краса і сіла" (1914), "Памяці Т. Р. Шаўчэнкі"(1914). 8. Проза М. Багдановіча. Праблематыка і мастацкія асаблівасці апавяданняў "Музыка" (1907), "Апокрыф" (1913), "Апавяданне аб іконніку і залатару..." (1914). 9. Ліра-эпас паэта (паэмы "Максім і Магдалена", "Мушка-зелянушка і камарык— насаты тварык", апакрыфічная легенда "Страцім-лебедзь"). 10. Лірыка апошняга перыяду, канца 1916— пачатку 1917 гг. 11. Літаратурныя творы аб жыцці і творчасці паэта.
4.	Цётка	1. Асоба Цёткі (Алаізы Пашкевіч) у кантэксце пачынальнікаў беларускай класічнай літаратуры. Біяграфія. Творчая і грамадская дзейнасць. 2. Традыцыі паэзіі Ф. Багушэвіча і наватарства лірыкі Цёткі. Зборнікі паэзіі "Скрыпка беларуская", "Хрэст на свабоду" (1906). 3. Матывы грамадзянскага суму, выкліканыя расстаннем з радзімай і хваробай ("На магіле", "З чужыны"), і ўзнёслыя парыванні ("Арлы-брацці, дайце скрыдлы...") у вершах Цёткі. 4. Выяўленне ў яе творах літаратурна-творчай пазіцыі, эстэтычных прынцыпаў. Эвалюцыя, разнастайнасць, багацце, мастацкая дасканаласць і адраджэнскае гучанне яе лірыкі. Роздум у вершах аб прызначэнні мастацтва, погляды на ўзаемадачынненні творцы і грамадства. 5. Сувязь паэзіі Цёткі з фальклорам. 6. Пейзажная лірыка. 7. Праблематыка, вобразы, стылёвая адметнасць алегарычнага апавядання "Прысяга над крывавымі разорами" (1906). 8. Апавяданні для дзяцей ("Сварба", "З прыску ды ў агонь", "Сірата") з "Першага чытання для дзетак беларусаў" (1906). 9. Псіхалагізм, экспрэсіўнасць, драматызм і гуманістычны змест апавяданняў 1910—1914 гг. ("Зялёнка", "Міхаська", "Асеннія лісты", "Лішняя"). 10. Гумар, іронія ў апавяданнях "Навагодні ліст", "Зваротлівы". 11. Асветніцкая дзейнасць Цёткі. Кнігі для дзяцей "Беларускі лемантар, або Першая навука чытання", "Першае чытанне для дзетак беларусаў", "Гасцінец для малых дзяцей (усе — 1906). Выхаваўчы пафас і мастацкія асаблівасці твораў для дзяцей. 12. Публіцыстыка Цёткі. Патрыятычны змест, навукова-пазнавальная і мастацкая каштоўнасць яе артыкулаў.

5.	Ядвігін Ш.	1. Біяграфія. 2. Ідэйна-мастацкі змест зборнікаў прозы "Бярозка" (1912) і "Васількі" (1914). Перапрацоўка народных анекдотаў і сюжэтаў. 3. Апавяданні рэалістычна-побытавыя, сацыяльна-псіхалагічныя ("Гаротная", "3 бальнічнага жыцця", "Зарабляюць", "Жывы нябожчык"), лірычна-філасофскія ("Васількі", "Раны"), прытчавадыдактычныя ("Баба", "Чалавек"). Майстэрства пісьменніка-навеліста, мова твораў. 4. "Золата" (1920) як адзін з першых буйных твораў беларускай прозы, спроба стварэння псіхалагічнага рамана з напружаным драматычным сюжэтам, прыгодніцка-дэтэктыўнымі элементамі, псіхалагічна змястоўнымі характарамі. 5. Паэма "Дзед Завала", нарысы "Лісты з дарогі", "Думкі з падарожы", успаміны, артыкулы. 6. Асоба і творчасць пісьменніка у ацэнках Я. Купалы, М. Багдановіча, М. Гарэцкага.
6.	Змітрок Бядуля	1. Біяграфія. 2. Лірычнае і рамантычнае ў паэзіі З. Бядулі нашаніўскага перыяду ("На горне душы", "Пяюць начлежнікі", "Мары паэта" і інш.). Сувязь з паэтыкай сімвалізму, імпрэсіянізму і акмеізму. 3. Антываенны цыкл вершаў ("Ад крыві чырвона", "Юда жэніцца", "Кат" і інш.). 4. Зборнік "Абразкі" (1913), яго месца ў гісторыі беларускай прозы. Рамантычны характар і матывы лірычных імпрэсій і мініяцюр З. Бядулі ("Плач пралескаў", "Прытуліся ка мне", "Кветка"). Выяўленне ў іх фальклорных, біблейскіх, кніжных традыцый, раскрыццё ідэальнага, прыгожага. 5. Аповесць "Салавей" (1927). Тры рэдакцыі. Фальклорна-рамантычны характар у асэнсаванні падзей далёкай мінуўшчыны. Праблемы мастака і мастацтва. Сюжэт, кампазіцыя і мова твора. 6. "Язэп Крушынскі" (1928—1932) як сацыяльна-псіхалагічны раман пра складаныя працэсы грамадскага жыцця 1920-х гадоў у Беларусі. 7. З. Бядуля — дзіцячы пісьменнік. Паэма-казка "Мурашка-Палашка" (1940), паэма "Хлопчык з-пад Гродна" (1940), вершы для дзяцей. 8. Аповесць-казка "Сярэбраная табакерка" (1940), глыбіня яе філасофскага зместу. Праблематыка і алегарычнасць твора.
7.	Максім Гарэцкі	1. Максім Гарэцкі як класік беларускай літаратуры. Біяграфія. 2. Зборнік апавяданняў "Рунь" (1914). Вобраз інтэлігента, выхадца з сялянскага асяроддзя, асветніка і філосафа. 3. Гуманістычная скіраванасць у паказе чалавека на вайне і праблематыка апавяданняў 1915—1917 гг. Майстэрства псіхалагічнага аналізу, эстэтычная дасканаласць твораў. 4. Дакументальна-мастацкія запіскі "На імперыялістычнай вайне" (1915—1919). Гісторыя напісання і аўтабіяграфізм твора. Мастацкія асаблівасці, традыцыі і літаратурны кантэкст (Л. Талстой, А. Барбюс, Л. Франк, Э. М. Рэмарк, Э. Хемінгуэй і інш.). Уплыў аповесці на развіццё дакументальнага жанру ў беларускай літаратуры. 5. Аповесць "Дзве душы" (1919). Сістэма вобразаў, жанр і стыль твора. 6. Характарыстыка апавяданняў 1921—1922 гг. пра падзеі рэвалюцыі і станаўленне беларускай дзяржаўнасці ("У 1920 годзе", "Фантазія", "Апостал", "Усебеларускі з'езд 1917-га года").

		Гістарычная тэматыка ў апавяданнях 20-х гг. 7. Пашырэнне тэматычных гарызонтаў беларускай літаратуры ў апавяданнях з кніг "Сібірскія абразкі"(1926—1928), "Люстрадзён" (1929—1930). 8. Непаўторнасць і шматграннасць таленту М. Гарэцкага-драматурга. Драма "Антон" (1914). "Драма чалавецкага духу" ў асэнсаванні М. Праблема інтэлігенцыі ў п'есах "Гапон і Любачка" (1914), "Мутэрка" (1920). Драматычны абразок "Жартаўлівы Пісарэвіч" (1922). Раскрыццё істотных граняў беларускага нацыянальнага жыцця ў аповесці "Меланхолія" (1916—1921). 9. Аповесць "Ціхая плынь" (1917—1930). Глыбіня псіхалагічнага аналізу пры паказе вясковай рэчаіснасці і раскрыцці сацыяльна-грамадскіх праблем пачатку XX ст. 10. Творчая гісторыя рамана "Віленскія камунары" (1931—1933). Яго жанрава-стылёвыя асаблівасці. Эпічная шырыня і гістарызм мыслення пісьменніка. Вобраз Мацея Мышкі, яго роля ў сюжэтна-кампазіцыйнай структуры твора. 11. "Камароўская хроніка" (1930—1932, 1937) як эпапея, як унікальная з'ява ў творчасці пісьменніка і гісторыі беларускай літаратуры. 12. Падарожныя нататкі-дзённікі "Кіпарысы" (1928) і алегарычная аповесць "Лявоніус Задумекус" (1931—1932). 13. "Скарбы жыцця" (1935—1936, 1937(?)) як "лебядзіная песня", споведзь душы і заповіт М. Гарэцкага. Філасафічнасць, прыпавесцевасць, алегарычнасць і сімволіка твора, яго трагедыйнае гучанне і агульначалавечы змест. 14. Публіцыстычная, крытычная і літаратуразнаўчая спадчына М.Гарэцкага. Праблемнасць і эстэтычная каштоўнасць артыкулаў "Наш тэатр" (1913), "Развагі і думкі" (1914). 15. Роля "Гісторыі беларускае літаратуры"(1920) у развіцці айчыннай літаратуразнаўчай думкі. 16. Максім Гарэцкі – перакладчык.
8.	Цішка Гартны	1. Асоба пісьменніка і грамадскага дзеяча Цішкі Гартнага (Хведаравіча Жылуновіча). 2. Празаічныя творы. Мазаічнасць рэчаіснасці. "Трэскі на хвалях" (1924), "Прысады" (апавяданні і п'есы, 1927), "Гаспадар" (1930), "Гоман зарніц" (1932), "Наступ на горны" (апавяданні, нарысы, вершы, 1932), аповесці "На новым месцы" (1930), "Зялёны шум" (1931). 3. Раман "Сокі цаліны" ў чатырох квадрах (1922—1930). Асаблівасці хранатопа вёскі і вобраз зямлі як Маці-карміцелькі, выяўленне яе жыватворнай сілы, шматгалосся жыцця. 4. Адметнасці кампазіцыйнай пабудовы рамана, стылёвая інварыянтнасць, арнаменталізм прозы, роля дыялектнай мовы. 5. Літаратурна-крытычныя артыкулы — "Узгоркі і нізіны" (1928), інш. 6. Роля і месца Ц. Гартнага ў літаратурным працэсе, станаўленні і развіцці ранняй беларускай прозы XX стагоддзя. 7. Кніга Э. Ялугіна пра Ц. Гартнага "Без эпітафіі" (1989).

9.	Алесь Гарун	1. Біяграфія паэта. 2. А. Гарун і беларускае Адраджэнне. Газеты "Наша ніва" і "Bietarus" ("Беларус") у творчым лесе паэта. 3. Зборнік "Матчын дар" (1918). Творчая гісторыя, структура, канцэптасфера. Асноўныя матывы і вобразы. 4. Жанравая і рытміка-інтанацыйная разнастайнасць яго лірыкі: верш-роздум, верш-зварот, гімн, элегія, малітва, песня, інш. 5. Вершы А. Гаруна 1917—1920 гг. Разнастайнасць вобразна-выяўленчых сродкаў і формаў у яго паэзіі. Біблейска-хрысціянскія вобразы і матывы. 6. Гумар, іронія, сатыра ў вершах і байках паэта. 7. Песы для дзяцей А. Гаруна з яго зборніка "Жывыя казкі" (1920).
10.	Вацлаў Ластоўскі	1. Біяграфія пісьменніка. Яго грамадска-палітычная, літаратурная, навуковая і выдавецкая дзейнасць. 2. Зварот да мінуўшчыны, распрацоўка гістарычных сюжэтаў. Праблематыка, жанрава-стылёвая разнастайнасць, сімвалізм у апавяданнях, абразках, легендах, казках і прыпавесках. 3. Мастацкая адметнасць аповесці "Прыгоды Тараса і Панаса" (1912). 4. Аповесць "Лабірынты" (1923). Элементы дэтэктыва, фантастычнай і прыгодніцкай літаратуры, прыкметы містэрыі і ўтопіі ў творы. 5. Вобраз Крывіі ў светапогляднай і эстэтычнай сістэме пісьменніка і ў кантэксце беларускай літаратуры XX ст. 6. Паэзія В. Ластоўскага. Патрыятычная тэматыка, філасофска-інтэлектуальны змест, разнастайнасць формаў. 7. Роля В. Ластоўскага ў станаўленні нацыянальнай крытыкі і публіцыстыкі, сцвярджэнні думкі пра эстэтычнае развіццё і ўзвышэнне беларускай літаратуры. 8. Навуковая дзейнасць. Значэнне "Кароткай гісторыі Беларусі" (1910), "Падручнага расійска-крыўскага (беларускага) слоўніка" (1924), "Гісторыі беларускай (крыўскай) кнігі" (1926) у абгрунтаванні беларускай нацыянальнай ідэі. 9. В. Ластоўскі як мемуарыст. Каштоўнасць яго ўспамінаў пра М.Багдановіча і Я. Купалу.
5 семестр		
11.	К.Чорны	Біяграфія. Апавяданні пісьменніка 1920-х гг. Аповесць "Лявон Бушмар". Раманы 1930-х гадоў ("Трэцяе пакаленне"). Творчасць перыяду Вялікай Айчыннай вайны (апавяданні, раман "Пошукі будучыні").
12.	К. Крапіва	Біяграфія. Ранняя сатырычная паэзія. Стыхія народнага гумару ў байках Крапівы. Апавяданні К.Крапівы. Драматургія ("Канец дружбы", "Хто смяецца апошнім", "Мілы чалавек", "Брама неўміручасці").
13.	М.Лынькоў	Біяграфія. Апавяданні 1920-х гг.. Аповесці "Апошні зверыдавец", "Міколка-паравоз". Апавяданні 1940-х гг.
14.	У.Дубоўка	Жыццёвы і творчы шлях. Паэтычныя зборнікі Дубоўкі 1920-х гадоў. Творчасць к.1950-сяр.1970-х гадоў.
15.	М.Зарэцкі	Біяграфія. Праблематыка, вобразы, мастацкія асаблівасці апавяданняў 1920-х гг. Аповесць "Толы звер". Раман "Вязьмо".
16.	Я. Пушча	Творчы шлях і лёс паэта. Раннія вершы. Зборнікі "Раніца рыкае", "Vita". Трагізм зборнікаў "Дні вясны", "Песні на руінах".

17.	А.Мрый	Жыццёвы шлях пісьменніка. Ранняя творчасць прэзіка. “Узвышэнскі” перыяд творчасці. Раман “Запіскі Самсона Самасуя”.
18.	У. Жылка	Асоба паэта і яго лёс. Паэтычныя зборнікі “На ростані”, “З палёў Заходняй Беларусі”. “Тастамент”. Выступленні Жылкі ў публіцыстыцы, крытыцы, прозе. Эпісталарый.
19.	Л.Калюга	Біяграфія. Апавяданні Калюгі. Аповесць “Нядоля Заблоцкіх”.
20.	Я. Маўр	Жыццёвы і творчы шлях. Апавяданні. Аповесці “Чалавек ідзе”, “У краіне райскай птушкі”, “Сын вады”. Раман “Палескія рабінзоны”.
21.	Літаратура Заходняй Беларусі	Заходнебеларуская драматургія (Л.Родзевіч, Ф. Аляхновіч).
22.	Літаратура пасляваеннага дзесяцігоддзя (1945—1955)	Найбольш значныя п’есы пра вайну А. Маўзона (“Канстанцін Заслонаў”), К. Крапівы (“З народамі”), К. Губарэвіча (“Брэсцкая крэпасць”).
6 семестр		
23.	Беларуская літаратура другой паловы 1950-х-1960-х гадоў	Сярэдзіна 50-х гг. у гісторыі літаратуры і культуры як пачатак ясна новага перыяду развіцця. Уплыў грамадскай “адлігі” на абнаўленне мастацтва слова. Адыход літаратуры ад ілюстрацыйнасці, догмаў і схематызму. Рэабілітацыя рэпрэсаваных пісьменнікаў Вяртанне да творчай дзейнасці У.Дубоўкі, Я.Скрыгана, А.Звонака, Я.Пушчы, С.Грахоўскага, М.Хведаровіча і інш. Разгортванне літаратурнага працэсу ў 60-я гг., яго шматвектарнасць. Прыход у літаратуру новага пісьменніцкага пакалення – “філалагічнага”. “Шасцідзясятніцтва” як літаратурна-грамадскі рух і яго ўплыў на А.Адамовіча, В.Быкава і інш. Светапогляднае абнаўленне беларускай літаратуры другой паловы 50-х-60-х гг. Эстэтычнае абнаўленне беларускай паэзіі. Шматграннае жанрава-тэматычнае і стыльвае развіццё прозы. Росквіт беларускага рамана. Праблемна-тэматычныя і жанравыя абсягі драматургіі другой паловы 50-х — 60-х гг.
24.	Максім Танк	Жыццёвы і творчы шлях паэта. Эвалюцыя індывідуальнага стылю ў ранніх зборніках паэзіі. Ідэяна-мастацкія асаблівасці паэзіі М.Танка 60-80 гг. Паэтычны эпос М.Танка. Асаблівасці паэтыкі верлібру. Традыцыі М.Танка ў сучаснай беларускай паэзіі.
25.	Пятрусь Броўка	Жыццёвы і творчы шлях паэта. Узмужненне таленту П.Броўкі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Ідэяна-тэматычнае і жанравае ўзбагачэнне творчасці П.Броўкі ў другой палове 50-х-60-я гг. Майстэрства вобразнасці і паэтычнага гукапісу. Паэма-рэквіем “Голас сэрца” (1960). Творы паэта як ярскія дакументы свайго эпохі.
26.	Аркадзь Куляшоў	Жыццёвы і творчы шлях. Ваенная паэзія А.Куляшова. Наватарства ў распрацоўцы жанру балады. Тэмы і вобразы паэзіі 50-пачатку 60-х гг. Канцэптуальная навізна “Новай кнігі” (1964). Непаўторнасць куляшоўскага стылю. Паэмы А.Куляшова.
27.	Янка Брыль	Жыццёвы і творчы шлях. Адлюстраванне заходнебеларускай рэчаіснасці ў ранніх творах. Тэма народнага подзвігу ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Аповесці “У Забалоцці дзёне”, “На Быстранцы”

		Раман "Птушкі і гнёзды" (1963). Стыхія народнага жыцця ў аповесці "Ніжнія Байдуны" (1975). Я.Брыль як майстар лірычнай мініяцюры.
28.	Пімен Панчанка	Жыццёвы і творчы шлях. Паэзія 30-хг. Зборнікі "Дарога вайны" і "Далёкія станцыі" Другая палова 50-х – 60-я гг. – уздым у творчасці П.Панчанкі. Асноўныя вобразы і матывы, жанравая разнастайнасць зборнікаў 70-х гг. Тэматычна-праблемная навізна кніг "І вера, і вернасць, і вечнасць", "Горкі жолуд", "Высокі бераг".
29.	Іван Мележ	Жыццёвы і творчы шлях. Майстэрства псіхалагічнага аналізу ў ранніх апавяданнях. Раман "Мінскі напрамак". Драматургія І. Мележа, яе праблематыка, жанравыя асаблівасці. "Палеская хроніка" як галоўная кніга І.Мележа.
30.	Андрэй Макаёнак	Жыццёвы і творчы шлях. Сатырычная камедыя "Выбачайце, калі ласка!", яе канфлікт і мастацкія асаблівасці. Камедыі "Каб людзі не журыліся" (1957), "Лявоніха на арбіце" (1961): асэнсаванне праблем савецкай рэчаіснасці. Творчыя пошукі А.Макаёнка ў канцы 60-х – 70-я гг. Эксперыменты драматурга. Сацыяльна-філасофскі і эстэтычны пошук А.Макаёнка ў камедыях апошняга дзесяцігоддзя яго жыцця.
31.	Міхась Стральцоў	Жыццё і творчасць. Першыя зборнікі апавяданняў. Аповесць "Адзін лапаць, адзін чунь", кніга прозы "Падарожжа за горад" Адметнасць паэтычнага бачання свету ў паэзіі М.Стральцова. Міхась Стральцоў – яркі прадстаўнік пакалення "шасцідзясятнікаў" у беларускай літаратуры.
32.	Беларуская літаратура 70-х- першай паловы 80-х гадоў	Змена парадыхмы ў грамадскім, культурным, нацыянальным жыцці на рубяжы 70-х гг. Пашырэнне тэматыкі ў літаратуры (НТР, космас, экалогія і інш.), яе жанрава-стыльвае развіццё і ўзбагачэнне. Нарастанне экалагічных праблем у жыцці, адлюстраванне іх у літаратуры. НТР і асоба. "Экалогія" душы і "экалогія" культуры. Зварот да беларускай гісторыі. Мастацкія набыткі беларускай паэзіі. Ідэйна-мастацкая адметнасць творчасці А.Грачанікава, В.Зуёнка, А.Пысіна, А.Вялюгіна, А.Вярцінскага, П.Макаля, Р.Барадуліна, Ю.Свіркі, М. Мятліцкага, інш. Наватарскі характар кнігі А. Разанава "Шлях – 360" (1981). Лірыка Е.Лось, В.Вярбы, Я.Янішчыц, Р.Баравіковай, Т.Бондар, Г.Каржанеўскай, В.Аколавай, інш. Драматызм пачуцця, псіхалагізм лірыкі Д.Бічэль-Загнётавай. Арыгінальнасць, непаўторнасць паэтычных галасоў Р.Семашкевіча, К.Камейшы, Ю.Голуба, Г.Пашкова, М.Маляўкі, Л.Галубовіча, Л.Тарасюк, А.Пісьмянкова, В.Шніпа, Л.Дранько-Майсюка, Л.Паўлікавай-Хейдаравай, І.Багдановіч, А.Канпелькі, К.Жука, Л.Рублеўскай і інш. Узмацненне аналітычных тэндэнцый у прозе. "Лірызацыя" прозы, "празаізацыя" паэзіі. Узмацненне суб'ектыўнага пачатку ў літаратуры. Выхад з крызісных, "застойных" з'яў у грамадстве, абвостраная ўвага да чалавека. Паглыбленне філасофска-канцэптуальнага зместу твораў, інтэлектуалізацыя прозы. Жанрава-стыльвая эвалюцыя сучаснай беларускай прозы. Пашырэнне мастацкага досведу ў літаратуры. Формы і прыёмы мастацкай умоўнасці. Жанр фэнтэзі і дэтэктыўны жанр у беларускай літаратуры. Поспехі беларускай драматургіі. Пашырэнне жанрава-тэматычных абсягаў драматургіі. П'есы А.Дударова, К.Крапівы, М.Матукоўскага, А.Дзялендзіка, А.Петрашківа і інш.

		Беларуская літаратура на парозе істотных змен у грамадска-культурным жыцці.
33.	Васіль Быкаў	Жыццёвы і творчы шлях. “Ваенныя апавесці” 60-х гг. "Партызанскія" апавесці. Гуманістычны сэнс апавесці "Сотнікаў". Публіцыстычная палемічнасць апавесці "Абеліск". Аповесць "Знак бяды" як значная мастацкая з'ява ў творчасці празаіка. Раман "Кар'ер". Аповесці "У тумане", "Аблава", "Сцюжа". Быкаўскае асэнсаванне экзістэнцыялісцкага паняцця абсурду. Творчасць В. Быкава 90-х г
34.	Іван Навуменка	Жыццёвы і творчы шлях. . Юнацкі свет у творах І.Навуменкі. Эпічнасць мыслення І.Навуменкі ў раманнай трылогіі "Сасна пры дарозе " (1962), "Вецер у соснах " (1967), "Сорак трэці" (1970). Выдатнае псіхалагічнае майстэрства пісьменніка ў стварэнні вобразаў-персанажаў. Асаблівасці мастацкай формы. Раман "Смутах белых начэй" (1979) як своеасаблівы працяг трылогіі . Аўтабіяграфізм твораў. Аповесць пра студэнцтва "Бульба" (1964). Героі-інтэлігенты ў рамане "Летуценнік" (1983) і апавесці "Асеннія мелодыі" (1987). Аўтабіяграфічная трылогія "Дзяцінства; Падлетак; Юнацтва" (1997).
35.	Алесь Адамовіч	Жыццёвы і творчы шлях. Аўтабіяграфізм рамана-дылогіі "Вайна над стрэхамі" (1960) і "Сыны ідуць у бой" (1962). Дакументалізм "Хатынскай апавесці" (1972). Жанрава-стылёвыя пошукі празаіка. Дакументальная кніга А.Адамовіча, Я.Брыля, У.Калесніка "Я – з вогненнай вёскі..." (1975) і яе ўнікальнасць. Вобраз вайны ў дакументальнай "Блакаднай кнізе" (1982) А.Адамовіча і Д.Граніна. Раман "Карнікі" (1980) і літаратура "плыні свядомасці". Жанр антыутопіі ў прозе А.Адамовіча (апавесць "Апошняя пастараль" (1986). Апавесці "Венера, або Як я быў прыгоннікам" (1982-1992) і "Нямко" (1993).
36.	Уладзімір Караткевіч	Жыццёвы і творчы шлях. Тэматычная і жанрава-стылёвая разнастайнасць паэзіі У.Караткевіча. Мастацкі свет казак У.Караткевіча. Ідэйна-мастацкая спецыфіка апавесцяў "Дзікае паляванне караля Стаха", "Цыганскі кароль", "Сівая легенда". Раман “Каласы пад сярпом тваім”. Раман "Леаніды не вернуцца да Зямлі" ("Нельга забыць") як інтэлектуальна-псіхалагічны твор.
37.	Ніл Гілевіч	Жыццёвы і творчы шлях. Творчая актыўнасць паэта ў другой палове 50-х – 60-я гг. Асаблівасці ідэйна-творчай эвалюцыі паэта ў 70–80-я гг і ў сучасны перыяд. Класічныя традыцыі і наватарства. Жанрава-стылёвая разнастайнасць паэзіі Н.Гілевіча Сатырычны і гумарыстычны талент паэта. Раман у вершах "Родныя дзеці" (1985): жанравая адметнасць, сюжэт і кампазіцыя, канфлікт, сістэма вобразаў, праблематыка твора.
38.	Анатоль Вяцінскі	Жыццёвы і творчы шлях. Анатоль Вяцінскі як прадстаўнік інтэлектуальнай плыні ў беларускай паэзіі. Зборнікі "Тры цішыні" (1966). "Чалавечы знак" (1968) і іх месца ў паэзіі таго часу. Інтэлектуальна-філасофская насычанасць кніг "З'яўленне" (1975), "Час першых зорак" (1975), "Ветрана" (1979). Зборнік выбраных твораў "Хлопчык глядзіць..." (1992). Жанравая сістэма ў паэзіі А.Вяцінскага: ода, гімн, элегія, медытацыя, прытча, малітва, плач, песня і інш. Лірычныя матывы кахання. Пранікнёнасць аўтарскіх інтанацый, эмацыянальнасць, выяўленчае майстэрства паэта.

39.	Іван Пташнікаў	Жыццёвы і творчы шлях. Свет падлетка ў апавяданнях "Алені", "Алёшка", "Бежанка" (1962). Праблема ўзаемаадносін чалавека і прыроды. Аповесці "Лонва" (1964), "Тартак" (1967). Раман "Мсціжы" (1970). Рэальная аснова аповесці "Найдорф" (1976). Увасабленне народнага погляду на вайну ў творы. Супярэчнасці часу ў рамане "Алімпіяда" (1984). Моўна-стылёвыя асаблівасці твора. Апавяданне "Львы" (1987). Творы 90-х гг., іх жанравая разнастайнасць.
40.	Вячаслаў Адамчык	Жыццёвы і творчы шлях. Тэтралогія "Чужая бацькаўшчына" (1977), "Год нулявы" (1982), "І скажа той, хто народзіцца" (1985), "Голас крыві брата твайго" (1990). Сімволіка назваў раманаў. Адметнасць мастацкай канцэпцыі беларускай гісторыі. Фантастычнае і рэальнае, сучаснае і мінулае ў аповесці "Падарожжа на Буцафале" (1991). Думкі і роздум пісьменніка ў "Развітальнай аповесці" (1999). Эсэістыка ў апошняй кнізе празаіка "Нязрушаны камень" (2002).
7 семестр		
41.	Рыгор Барадулін	Жыццёвы і творчы шлях паэта. Эвалюцыя індывідуальнага стылю ў ранніх зборніках паэзіі ("Маладзік над стэпам" (1959г), "Рунець, красаваць, налівацца!" (1961), "Нагбом" (1963), "Неруш" (1966г). Ідэйна-мастацкія асаблівасці паэзіі Р.Барадуліна 70-80-х гг. ("Рум" (1974г), "Абсяг" (1978), "Вечалле" (1980) Рэлігійна-духоўныя і маральна-філасофскія пошукі паэта. Эстэтычная адметнасць кнігі "Ксты" 2015 г. Асаблівасці мастацкага стылю паэзіі Р.Барадуліна.
42.	Янка Сіпакоў	Жыццёвы і творчы шлях. Тэматычна-вобразная палітра ранняй паэзіі: "Сонечны дождж" (1960), "Лірычны вырай" (1965), "Дзень" (1968), "З вясны ў лета" (1972). Наватарскі характар кнігі "Веча славянскіх балад" (1973). Паглыбленне філасофскага зместу ў прозе. Зб. апавяданняў "Жанчына сярод мужчын" (1980), "Усе мы з хат" (1982), "Пяць струн" (1984), "Журба ў стыле рэтра" (1990), "Тыя, што ідуць" (1993). Паэмы ў прозе "Ахвярны двор", "Одзіум".
43.	Алесь Разанаў	Жыццёвы і творчы шлях. Паэзія 70-х. Зборнікі "Адраджэнне" (1970), "Назаўжды" (1974). Эксперыменты ў сферы жанру і стылю. Зборнікі "Каардынаты быцця" (1976), "Шлях – 360" (1981), "Вастрыё стралы" (1988), "Рэчаіснасць" (1998), "Гановерскія пункціры" (2002). Паэмы "Гліна", "Камень", "Жалеза" і сэнс архетыпаў беларускай ментальнасці.
44.	Яўгенія Янішчыц	Жыццёвы і творчы шлях. Духоўны свет лірычнага героя паэзіі Я.Янішчыц. Ідэйна-тэматычная накіраванасць, мастацкія адметнасці зб. "Ясельда", "Дзень вечаровы", "На беразе пляча", "Пара любові і жалю". Паэмныя творы Я.Янішчыц, іх жанравая спецыфіка, вобразны свет, сюжэтна-кампазіцыйная адметнасць ("Ягадны хутар", "Зорная паэма", "Акно ў дождж", "Прызнанне вачамі".)
45.	Раіса Баравікова	Жыццёвы і творчы шлях. "Сонечнасць" ранняй паэзіі. Прастора ў вершах паэтэсы. Топасы радзімы і іх вобразна-паэтычнае ўвасабленне ("Наша вёска", "Прыводзяць шляхі-дарогі...", інш.). Архетыповы вобраз саду ("Мне сёння прыснілася хата...", "Мазурка", "Восеньскі сад", "Рамантычная дзяўчына шукае шчасце", інш.). Каляровая гама твораў. Паэтыка пейзажу (адухаўленне, маляўнічасць эпітэтаў і метафар, яркасць параўнанняў, мастацкіх дэталей, інш.).

		Інтымная лірыка ў кнігах "Рамонкавы бераг" (1974), "Слухаю сэрца" (1978), "Такое кароткае лета" (1981), "Адгукнуся голасам жалейкі" (1984), "Каханне" (1987), "Пад небам першага спаткання" (1990), "Люстэрка для самотнай" (1992), "Сад на капялюшыку каханай" (1998). Драматургічнае майстэрства ў паэме "Барбара Радзівіл".
46.	Леанід Дранько-Майсюк	Жыццёвы і творчы шлях. Лірыка Л. Дранько-Майсюка ў кантэксце эстэтыкі імпрэсіянізму. Адкрыццё паэзіі ў прозе жыцця (зборнік "Вандроўнік", 1983). Паэтызацыя роднага Палесся. Рэцэпцыя антычнай культуры. Л. Дранько-Майсюк як пясняр кахання (цыкл "Вершы для А.").
47.	Мікола Мятліцкі	Жыццёвы і творчы шлях. М. Мятліцкі як летапісец чарнобыльскай трагедыі. Пафас і вобразны свет кніг "Торкі вырай" (1989), "Палескі смутак" (1991), "Бабчын" (1996), "Хойніцкі сшытак" (1999), "Замкнёны дом" (2005). Паэтычныя маналогі, элегіі, балады, пасланні і інш. Партрэты землякоў-бабчынцаў. Матывы і міфалагемы нядолі, гора, бяды, ліха, смерці. Паэтыка чарнобыльскага пейзажу.
48.	Іван Шамякін	Жыццёвы і творчы шлях. Адлюстраванне разнастайных бакоў сучаснага жыцця і маральна-этычная праблематыка ў аповесцях "Сатанінскі тур" (1993), "Падзенне" (1994), "Без пакаяння" (1995), "Палеская мадонна" (1996), "Крывінка" (1995), "Завіхрэне" (1998), "У засені палаца" (2000) і інш. Набліжэнне аўтарскай трактоўкі свету да антыутопіі і літаратуры абсурду. Сацыяльна-крытычная і гуманістычная пазіцыя аўтара. Кантрасты і парадоксы сучаснасці ў творах пісьменніка. Рэакцыя пісьменніка на разбурэнне чалавечых узаемаадносін. Сацыяльны тыпаж герояў у прозе 90-х гг. Герой і антыгерой у мастацкім мысленні аўтара. Паказ вобразаў-масак перараджэнцаў, маральных дэгенератаў (Раман Юшкоўскі, Казімір Анкуда і інш.). Лёс людзей мастацтва, культуры і навукі ў аповесцях "Paradis auf erden" (1992), "Вернісаж" (1992), "Адна на падмостках" (1993), "Пошукі прытулку" (1999). Сям'я, дзеці і моладзь у эпоху перамен і сацыяльнай неўладкаванасці ("Палеская мадонна", "Крывінка" і інш.).
49.	Сацыяльныя і маральна-этычныя праблемы ў прозе пра беларускую вёску	Творы А. Жука пра лёс беларускай вёскі, адчужэнне селяніна ад зямлі, страту адчування гаспадара ў аповесцях "Праклятая любоў". Вобразы Анэты, Сцяпана Дзімідчыка, Яна Куляша. Праблема чалавека і прыроды ў раманах В. Казько, "Неруш" (1981). Зварот да надзённых праблем сучаснасці і мінулага (у аповесці "Вёска").
50.	Чарнобыльская тэма ў сучаснай беларускай прозе	Чарнобыльская тэма ў творчасці В. Казько "Выратуй і памілуй нас, чорны бусел". Мастацкая адметнасць рамана І. Шамякіна "Злая зорка". Жанрава-стылёвыя асаблівасці дакументальнай аповесці С. Алексіевіч "Чарнобыльская малітва". Чалавек і прырода ў апавяданні У. Пташнікава "Львы".
51.	Аляксей Дудараў	Жыццёвы і творчы шлях. Маральна-этычная праблематыка п'ес "Вечар" (1980), "Парог" (1981), "Радавыя" (1984). Зварот да нацыянальнай гісторыі ў п'есах "Купала" (1994), "Палачанка" (1998), "Чорная панна Нясвіжа" (1998), "Крыж" (2000). Асаблівасці мастацкай стылю драматургіі А. Дударава.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі		
1	2	3	4	5	6
4 семестр					
Модуль 1. Асаблівасці развіцця беларускай літаратуры 1900– 1930-х гадоў					
1.	Уводзіны	4			Гутарка, індывідуальнае апытванне
2.	Беларуская літаратура перыяду нацыянальнага адраджэння (1900– 1930)	4		4	Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
	Бягучы кантроль па модулю				Кантрольная работа
Модуль 2. Беларускія пісьменнікі 1900– 1930-х гадоў: жыццёвы і творчы шлях аўтараў					
3.	Янка Купала	8	8		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка
4.	Якуб Колас	8	8		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
5.	Максім Багдановіч	6	6		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
6.	Цётка	4	4		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
7.	Ядвігін Ш.	4	2		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
8.	Змітрок Бядуля	4	4		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
9.	Максім Гарэцкі	6	4		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
10.	Цішка Гартны	4	4		Праверка літаратурных дзённікаў, гутарка, інд. апытванне
11.	Алесь Гарун	2	2		Рэфераты, гутарка, інд. апытванне
12.	Вацлаў Ластоўскі	4	2		Гутарка, інд. апытванне
	Выніковы кантроль па модулю				Экзамен
5 семестр					
Модуль 1.					

13.	Беларуская літаратура 1930-х – першай паловы 1950-х гадоў	6	4	6	Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
14.	К. Чорны	4	8		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
15.	К. Крапіва	6	8		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
16.	М. Лынькоў	4	6		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
17.	У. Дубоўка	4	2		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
18.	М. Зарэцкі	6	4		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
	Бягучы кантроль па модулю				Кантрольная работа
Модуль 2.					
19.	Я. Пушча	4	2		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
20.	А. Мрый	6	4		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
21.	У. Жылка	4	4		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
22.	Л. Калюга	6	4		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
23.	Я. Маўр	4	4		Індывідуальнае і фронтальнае апытванне
	Выніковы кантроль па модулю				Экзамен
6 семестр					
Модуль 1.					
24.	Беларуская літаратура другой паловы 1950-х – 60-х гадоў	4	4	2	Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
25.	Максім Танк	4	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
26.	Пятрусь Броўка	2	2		Прэзентацыі, вуснае і пісьмовае апытванне
27.	Аркадзь Куляшоў	2	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
28.	Янка Брыль	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
29.	Пімен Панчанка	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
30.	Іван Мележ	4	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
31.	Андрэй Макаёнак	2	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
32.	Міхась Стральцоў	2	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
	Бягучы кантроль па модулю				Кантрольная работа
Модуль 2.					
33.	Беларуская літаратура 70-х-першай паловы 80-	4	2	2	Даклады, індывідуальнае і фронтальнае

	х гадоў				апытванне
34.	Васіль Быкаў	4	4		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
35.	Іван Навуменка	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
36.	Алесь Адамовіч	2	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
37.	Уладзімір Караткевіч	4	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
38.	Ніл Гілевіч	1	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
39.	Анатоль Вярцінскі	1			
40.	Іван Пташнікаў	1			
41.	Вячаслаў Адамчык	1			Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
	Выніковы кантроль па модулю				Экзамен
7 семестр					
Модуль 1					
42.	Літаратурны працэс сярэдзіны 80-х гг. XXст. – пачатку XXI ст.	2	2	2	Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
43.	Агульныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай паэзіі	2			Даклады
44.	Рыгора Барадуліна	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
45.	Янка Сіпакоў	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
46.	Раіса Баравікова	2	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
47.	Алесь Разанаў	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
48.	Яўгенія Янішчыц	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
	Прамежкавы кантроль па модулю				Кантрольнае апытванне
Модуль 2					
49.	Асноўныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай прозы	4		2	Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
50.	Іван Шамякін	4	2		Даклады, індывідуальнае і фронтальнае апытванне
51.	Іван Чыгрынаў	2	2		Абарона мультымедычных прэзентацый,

					індывідуальнае і франтальнае апытванне
52.	Віктар Казько	2	2		Даклады, індывідуальнае і франтальнае апытванне
53.	Агульныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай драматургіі	4	2		Даклады, індывідуальнае і франтальнае апытванне
54.	Аляксей Дудараў	2	2		Даклады, індывідуальнае і франтальнае апытванне
	Выніковы кантроль па модулю				Экзамен

4. Інфармацыйная (інфармацыйна-метадычная) частка

4.1. Асноўная і дадатковая літаратура

№ п/н	Пералік літаратуры	Год выдання
1	2	3
Асноўная		
1.	Беларуская літаратура: XI–XXстст.: Дапам. для шк., ліцэяў, гімназій, ВНУ / А.І. Бельскі, У. Г. Кароткі, П. І. Навуменка і інш. — 2-е выд., дапрац.	Мн., 2001
2.	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя: У 4 т. / Нац. акад. Навук Беларусі. Ін-т літ. імя Я. Купалы. — Т. 1: 1901—1920; — Т. 2: 1921—1941, Т.3, Т.4.	Мн., 1999 – 2003
3.	Гісторыя беларускай літаратуры: XIX– пачатак XXст. / Пад агул. рэд. М. А. Лазарука, А. А. Семяновіча. — 2-е выд., дапрац.	Мн., 1998
4.	Гісторыя беларускай літаратуры: XXстагоддзе: 20–50-я гг.: / Пад агул. рэд.М. А. Лазарука, А. А. Семяновіча. 2-е выд., дапрац.	Мн., 2000
5.	Кавалюк А. С. Гісторыя беларускай літаратуры другой паловы XX ст.: вучэб.-метад. дапаможнік для студ. IV-V курсаў філалагічнага факультэта гуманітарных і педагагічных спец. стацыянара і АЗН, факультэта замежных моў : у 3 ч.	Брэст ,2009
6.	Макарэвіч, А. М.Гісторыя беларускай літаратуры першай трэці XX ст.: дапаможнік : у 2 ч. Ч. 1.	Магілёў, 2013
7.	Максімовіч В. А. Эстэтычныя пошукі ў беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя: Дапам, для студэнтаў філал. фак. ВНУ.	Мн., 2000
8.	Сучасная літаратура: каардынаты ідэйна-эстэтычнага пошуку	Мінск, 2008
Дадатковая		
1.	Арабей Л. Стала песняй у народзе: Жыццё і творчасць Цёткі. — 2-е выд., дап. і дапрац.	Мн., 1998
2.	Арочка М., Дзюбайла П., Лаўшук С. На парозе 90-х: Літаратурны агляд	Мн., 1993
3.	Багдановіч І. Э. Авангард і традыцыя: Бел. паэзія на хвалі нац. адраджэння.	Мн., 2001
4.	Багдановіч І. Э. Янка Купала і рамантызм	Мн., 1989
5.	Баршчэўскі Л., Васючэнка П., Тычына М. Беларуская літаратура і свет: ад эпохі рамантызму да нашых дзён	Мн, 2006
6.	Беларуская літаратура: Проза 20х гадоў: Хрэстаматыя: Вучэб.дапам. для студ.філалаг.фак. ВНУ па спец. 02.19. “Беларуская мова і літаратура”	Мн., 1997
7.	Беларускія пісьменнікі і літаратурны працэс 20 –30-х гадоў.	Мн., 1985
8.	Беларускія пісьменнікі: Біябібліяграфічны слоўнік: У 6 т.	Мн., 1992 – 1995.
9.	Бельскі А. Беларуская літаратура XX стагоддзя: Гісторыя і сучаснасць	Мн., 2005
10.	Бельскі А. Галасы і вобразы: літ.- крыт. Артыкулы	Мн., 2008
11.	Бельскі А. Сучасная беларуская літаратура: Станаўленне і развіццё творчых індывідуальнасцяў (80 – 90-я гг.)	Мн., 1997
12.	Бугаёў Д. Максім Гарэцкі. — 2-е выд., выпр. і дап.	Мн., 2003
13.	Бугаёў Д. Служэнне Беларусі: Прабл. арт., літ. партр., эсэ, успаміны	Мн., 2003
14.	Васючэнка П. В. Беларуская літаратура XX стагоддзя і сімвалізм.	Мн., 2004
15.	Васючэнка П. В. Драматургічная спадчына Янкі Купалы.	Мн., 1994

1	2	3
16.	Гаранін Л. Я. Нацыянальная ідэя ў беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя.	Мн., 1996
17.	Гарэцкі М. Гісторыя беларускае літаратуры.	Мн., 1992
18.	Гісторыя беларускай літаратуры 1900-1930-х гг.: метаад. рэкамендацыі / [склад. В. Ф. Падстаўленка]	Віцебск, 2005
19.	Гніламёдаў У. Ад даўніны да сучаснасці: Нарыс пра беларускую паэзію	Мн., 2001
20.	Гніламёдаў У. В. Янка Купала: Жыццё і творчасць.	Мн., 2002
21.	Гніламёдаў У. Янка Купала: Новы погляд.	Мн., 1995
22.	Голуб Т. С. У творчай майстэрні класіка: Тэксталагія тв. М. Гарэцкага.	Мн., 2002
23.	Жураўлёў В. П. У пошуку духоўных ідэалаў: На матэрыяле бел. літ. XIX — пачатку XX ст.	Мн., 2002
24.	Жураўлёў В. П. Якуб Колас і паэтыка беларускага рамана. — 2-е выд., выпр. і дап.	Мн., 2004
25.	Зборнік дакладаў: Матэрыялы дакл. і паведамл. Міжнар. навук.-практ. канф. (2001 г.) "Максім Багдановіч і іншанацыянальныя літаратуры".	Мн., 2003
26.	Колас Г. Карані міфаў: Жыццё і творчасць Янкі Купалы.	Мн., 1998
27.	Коўтун В. Стала песняй у народзе: Нарыс жыцця і творчасці Цёткі.	Мн., 1998
28.	Макарэвіч А. М. Праблема жанравых мадыфікацый у беларускай прозе XIX – пачатку XX ст.	Мн., 1999
29.	Мельнікава З. П. "На горне душы...": Творчасць З. Бядулі і бел. літ. першай трэці XX ст.	Брэст, 2001
30.	Мікуліч М. Максім Танк і сучасная беларуская лірыка	Мн., 1994
31.	Міцкевіч Д. Любіць і помніць: Успамінае сын Якуба Коласа.	Мн., 2000
32.	Мішчанчук М. Ёсць у паэта свой аблог цалінны: Жанрава-стылявая разнастайнасць сучаснай беларускай лірыкі	Мн., 1992
33.	Мішчанчук М., Шпакоўскі І. Беларуская літаратура XX ст.: Вучэб. дапам	Мінск, 2001
34.	Мішчанчук, М. І. Беларуская літаратура XX ст. : Вучэб. Дапам.	Мн., 2001
35.	Мушынская Т. Ф. Беларуская літаратура 20–40-х гадоў XX стагоддзя.	Мн., 2000
36.	Навуменка І. Змітрок Бядуля. — 2-е выд.	Мн., 2004
37.	Навуменка І. Я. Якуб Колас: Нарыс жыцця і творчасці — 2-е выд., са змяненнямі.	Мн., 2003
38.	Навуменка І.Я. Ранні Кузьма Чорны (1923-1929)	Мн, 2000
39.	Падстаўленка, В. Ф. Беларуская літаратура першай паловы XX ст.: вучэбна-метадычны комплекс	Віцебск, 2010
40.	Спадчына Янкі Купалы і яго музей у сучасным асэнсаванні.	Мн., 1996
41.	Чыгрын І. П. Паміж былым і будучым: Проза Максіма Гарэцкага. — 2-е выд., выпр.	Мн., 2003
42.	Шамякіна А. І. "Вобразы мілыя роднага краю...": Прастора і час у трылогіі Я. Коласа "На ростанях".	Мн., 2004
43.	Янка Купала і еўрапейскі літаратурны працэс.	Мн., 2003
44.	Янка Купала і Якуб Колас у кантэксце славянскіх літаратур.	Мн., 2002
45.	Янка Купала: Энцыкл. Даведнік	Мн., 1986
46.	Янушкевіч Я. Неадменны сакратар Адраджэння: В. Ластоўскі.	Мн., 1995
47.	Ярош М. Р. Пясянр роднай зямлі: Жыццё і творчасць Я. Купалы.	Мн., 2003

2. Прыблізны пералік заданняў кіруемай самастойнай работы

№ п/п	Тэма (колькасць гадзін)	Пытанні для разгляду	Заданні па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні		
			пазнавання (4 – 6 балаў)	узнаўлення (7 – 8 балаў)	прымянення атрыманых ведаў (9 – 10 балаў)
2 курс, 4 семестр					
1	Беларуская літаратура перыяду нацыянальнага адраджэння (1900–1930) (4 гадзіны)	1.Літаратура-цэнтрызм беларускага вызваленчага руху і роля творчай інтэлігенцыі ў абуджэнні нацыянальнай і чалавечай годнасці беларусаў. 2.Багацце творчых індывідуаль-насцей, шматстайнасць ідэйнага і эстэтычнага пошуку 3.Жанрава-стылёвы абсяг мастацкай літаратуры. 4. Роля газеты “Наша ніва” ў абуджэнні нацыянальнай самасвядо-масці народа. 5.Літаратур-ныя арганізацыі. Беларускамоў-ная прэса.	1. Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2. Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб’ёме. 3. Скласці тэзісы па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб’ёме. 3.Падрыхтоўка прэзентацыі па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб’ёме. 3.Выявіць авангардысцкія тэндэнцыі “Маладняка” і “Узвышша”. 4.Зрабіць поўны агляд развіцця жанру апавядання 20-х гадоў XX ст.
	Форма кантролю		Гутарка.	Гутарка, абарона мультымедынай прэзентацыі.	Гутарка, даклад.
3 курс, 5 семестр					
3	Беларуская літаратура 1930-х – першай паловы 1950-х гадоў (6 гадзін).	1.Лёс беларускага пісьменніцтва ў 30-я гады. Спадчына рэпрэсіра-ваных пісьменнікаў. 2.Паэзія 30-х гадоў. 3. Проза 30-х гадоў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з

		4.Драматургія 30-х гадоў. 5. Літаратура Заходняй Беларусі. 6. Літаратура часу Вялікай Айчыннай вайны. 7. Літаратура пасляваеннага дзесяцігоддзя (1945-1955).	прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Скласці тэзісы па тэме заняткаў.	прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Падрыхтоўка прэзентацыі па тэме заняткаў.	прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Раскрыць канцэпцыю беларускага селяніна і сялян-ства (на прыкладзе твораў Я.Коласа, К.Крапівы, К. Чорнага, М. Зарэцкага і іншых пісьменнікаў).
	Форма кантролю		Гутарка.	Гутарка, абарона мультымедынай прэзентацыі.	Гутарка, пісьмовая справаздача (заданне №3).
3 курс, 6 семестр					
3	Беларуская літаратура другой паловы 1950-х – 60-х гадоў (2 гадзіны)	1."Філалагіч-нае" пакаленне пісьменнікаў. 2.Светапогляд-нае абнаўленне беларускай літаратуры другой паловы 50-х- 60-хгг. 3.Жанравы абсяг літаратуры дадзенага перыяду.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Скласці тэзісы па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Падрыхтоўка рэферата па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Раскрыць паглыбленне мастацка-псіхалагічнага аналізу ў творах Янкі Брыля, Івана Мележа, Івана Шамякіна, Васіля Быкава і іншых празаікаў.
	Форма кантролю		Гутарка.	Гутарка, абарона рэферата.	Гутарка, пісьмовая справаздача (заданне №3).
4	Беларуская літаратура 70-х-першай паловы 80-х гадоў	1.Ідэйна-тэматычны абсяг літаратуры 70-х-першай паловы 80-х гадоў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым

	(2 гадзіны)	2. Верлібры М.Танка ў кантэксце сусветнай паэтычнай традыцыі. 3. Жанравая разнастайнасць літаратуры 70-х-першай паловы 80-х гадоў.	зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Складзі тэзісы па тэме заняткаў.	зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Падрыхтоўка прэзентацыі па тэме заняткаў.	зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Вызначыць ідэйна-мастацкія асаблівасці верлібра ў беларускай паэзіі дадзенага часу.
	<i>Форма кантролю</i>		Гутарка.	Гутарка, абарона мультымедычнай прэзентацыі.	Гутарка, пісьмовая справаздача (заданне №3).

4 курс, 7 семестр

5	Літаратурны працэс сярэдзіны 80-х гг. XX ст. – пачатку XXI ст. (2 гадзіны)	1. Традыцыі і наватарства ў сучаснай літаратуры. 2. Ідэйна-тэматычны абсяг сучаснай беларускай паэзіі. 3. Асноўныя тэндэнцыі ў развіцці сучаснай беларускай драматургіі. 4. Полілінгвіс-тычнасць літаратуры Беларусі.	1. Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2. Пазнаёміцца са спісным зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Складзі тэзісы па тэме заняткаў.	1. Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2. Пазнаёміцца са спісным зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Падрыхтоўка прэзентацыі па тэме заняткаў.	1. Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2. Пазнаёміцца са спісным зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3. Чытанне студэнтам на памяць верша сучаснага беларускага паэта (на выбар студэнта). 4. Вызначыць стылёвыя плыні ў беларускай паэзіі сярэдзіны 80-х гг. XX ст. – пач. XXI ст.).
	<i>Форма кантролю</i>		Гутарка.	Гутарка, абарона мультымедычнай прэзентацыі.	Гутарка, пісьмовая справаздача (заданне №4).

6	Асноўныя тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай прозы (2 гадзіны)	1.Мастацкія набыткі ў жанрах рамана, аповесці і апавядання. 2.Новыя падыходы ў мастацкім асэнсаванні ваеннага мінулага. 3.Сацыяльныя і маральна-этычныя праблемы ў прозе пра беларускую вёску (А. Жук, В. Казько, А. Федарэнка і інш.).	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Скласці тэзісы па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Падрыхтоўка рэферата па тэме заняткаў.	1.Пазнаёміцца з вучэбнай літаратурай па тэме заняткаў. 2.Пазнаёміцца са сціслым зместам лекцыйных заняткаў, які прадугледжвае разгляд дадзенай тэмы з прапанаваных дадатковых крыніц у больш поўным аб'ёме. 3.Раскрыць трагічную праўду часу (перыяд Вялікай Айчыннай вайны) на матэрыяле твораў А. Адамовіча, В. Быкава, І Шамякіна, І. Чыгрынава.
	<i>Форма кантролю</i>		Гутарка.	Гутарка, абарона рэферата.	Гутарка, кантрольнае апытванне (заданне №3).

Крытэрыі ацэнкі заданняў кіруюмай самастойнай работы

Выкананне заданняў па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні пазнавання, ацэньваецца на 5-6 балаў; заданняў па тэме КСР, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення, – на 7-8 балаў; заданняў, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў, – на 9-10 балаў.

3. Формы кіравання самастойнай работай

№ п/п	Формы кіравання	Сродкі
1.	Вусная	Гутарка. Даклады.
2.	Пісьмовая	Рэфераты. Кантрольная работа. Праверка літаратурных дзённікаў.
3.	Тэхнічная	Абарона мультымедычных прэзентацый.

4. Сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

№№ п/п	Формы дыягностыкі	Сродкі дыягностыкі
1.	Вусная	Гутарка. Індывідуальнае і фронтальнае апытванне. Даклады на практычных занятках. Экзамен.
2.	Пісьмовая	Кантрольнае апытванне. Кантрольная работа. Падрыхтоўка рэфератаў.
3.	Тэхнічная	Абарона мультымедычных прэзентацый.

5. **Крытэрыі ацэнкі ведаў** разгледжаны і зацверджаны на пасяджэнні кафедры літаратуры (пракаол №12 ад 21.05.2018).

Крытэрыі ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Узроўні	Балы	Паказчыкі ацэнкі
Нізкі (рэцэптыўны)	1	Тэкст прачытаны, але спасцігнуты на элементарным узроўні, пастаўленыя пытанні не асэнсоўваюцца ці асэнсоўваюцца няправільна. Студэнт не ўсведамляе свайго адказу. Мова надзвычай неразвітая, са шматлікімі памылкамі.
	2	Студэнт з цяжкасцю асэнсоўвае пастаўленае пытанне. Замест адказу на аналагічныя пытанні пераказвае тэкст на сюжэтным узроўні. Думкі фармулююцца недакладна, мова бедная, з мноствам маўленчых і лексічным памылак.
	3	Твор успрымаецца эмацыянальна, з цяжкасцю асэнсоўваецца на ўзроўні эпизодаў. Студэнт не бачыць сувязі паміж эпизодамі, не можа растлумачыць паводзіны героя, не разумее яго характар, аднак памятае паслядоўнасць падзей у творы, ахвотна пераказвае тэкст, хоць і дапускае недакладнасці ў адказе.
Здавальняючы (рэцэптыўна-рэпрадуктыўны)	4	Літаратурны твор эмацыянальна перажываецца, эмацыянальна ацэньваюцца характары герояў, іх паводзіны і ўчынкі. Ёсць спробы спасцігнуць адносіны аўтара да адлюстраваных падзей і да герояў. Тэкст з задавальненнем пераказваецца, хоць і з некаторымі недакладнасцямі, аднак адсутнічае аналітычны падыход. Студэнт не ўмее дастаткова глыбока і доказна абгрунтаваць свае разважанні і прывесці адпаведныя прыклады, матэрыял выкладаецца непаслядоўна, фрагментарна.
Сярэдні (рэпрадуктыўна-прадуктыўны)	5	Твор эмацыянальна перажываецца, асэнсоўваецца са спробай (хоць і не заўсёды ўдалай) ацаніць характары і сітуацыі па маральных крытэрыях. Назіраецца цікавасць студэнта да маральнага аспекту ўчынкаў персанажаў, аднак адсутнічае логіка, глыбіня і доказнасць у разважаннях.
	6	Назіраюцца цікавасць студэнта да прачытанага мастацкага твора, спробы ацэнкі персанажаў, іх паводзін і ўчынкаў, якія заўсёды эмацыянальна перажываюцца. Студэнт абгрунтоўвае свае разважанні, але не заўсёды доказна, паслядоўна, часам збіваецца на пераказ тэксту.
Дастатковы (прадуктыўны)	7	Дастаткова поўнае разуменне і асэнсаванне тэксту на фоне эмацыянальнага перажывання сітуацыі. Уменне аперыраваць у працэсе аналізу метадам супастаўлення характараў з улікам родава-жанравай спецыфікі твора.
	8	Свабоднае валоданне тэкстам, разуменне і актыўнае перажыванне праблематыкі літаратурнага твора. Эмацыянальна-маральныя ацэнкі характараў і сітуацый з улікам кампазіцыйнай будовы твора, суадносін элементаў кампазіцыі і іх ролі ў кантэксце.
Высокий	9	Уменне аналізаваць характар у святле пастаўленай аўтарам праблемы з улікам жанравай і стылёвай спецыфікі літаратурнага твора. Самастойнасць у маральнай ацэнцы нестандартных сітуацый і характараў. Арыгінальнасць і абгрунтаванасць меркаванняў.
	10	Свабоднае валоданне метадам аналізу літаратурнага тэксту з улікам стылёвай манеры аўтара. Уменне бачыць сувязь паміж сістэмай вобразаў і кампазіцыйнай будовай твора для выяўлення аўтарскай канцэпцыі жыцця і асобы. Развіты эстэтычны густ.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва Кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафед- рай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
1	2	3	4
Гісторыя беларускай літаратуры	Літаратуры	Прапаноў няма	
Уводзіны ў літаратуразнаўства	Літаратуры	Прапаноў няма	

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

на _____ / _____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры літаратуры
(пратакол № _____ ад _____ 20____ г.)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

на _____ / _____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры літаратуры
(пратакол № _____ ад _____ 20____ г.)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

на _____ / _____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры літаратуры
(пратакол № _____ ад _____ 20____ г.)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЭНЫ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

на _____ / _____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змены	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры літаратуры
(пратакол № _____ ад _____ 20____ г.)

Загадчык кафедры

(ступень, званне)

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)

(ступень, званне)

(подпіс)

(ініцыялы, прозвішча)